

KELEIVIS
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS

Prenumerata metams: \$2.00
Pietų Amerikos Valstybės, Kanadoje ir kitur \$3.00

Prenumerata pusiai metų: \$1.25
Kanadoje ir kitur už šiuos metus \$1.50

Apkeleivimų kainų klausimais laišku. Kreipiantis su kokiu nors reikalu adresuokite:

KELEIVIS
253 Broadway, So. Boston, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER — — — — — LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
LITHUANIAN WEEKLY

Represents over 75,000 Lithuanians in New England, and about 1,000,000 in the United States.

THE BEST ADVERTISING MEDIUM

Advertising Rates on Application.

KELEIVIS
253 Broadway, So. Boston, Mass.

NO. 13

Keleivio Telefonas
SOUTH Boston 8071

SO. BOSTON, MARCH-KOVO 27 D., 1940 M.

"Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879

Keleivio Telefonas
SOUTH Boston 8071

METAI XXXV

Suėjo Metai Kaip Lietuva Neteko Klaipėdos Krašto

23 KOVO NACIAI MINEJO HITLERIO ĮŽENGIMĄ

Tuomet jis žadėjo nieko daugiau neskriausti, bet pasisėmė ir užpuolė Lenkiją.

Pereitą šeštadienį, kovo 23 dieną, sukako lygiai metai, kaip Lietuvai buvo išplėstas Klaipėdos uostas ir visas jo kraštas. Lietuva turėjo išsivadėti 940 keturkampių mylių žemės ploto ir apie 150,000 gyventojų.

Klaipėdos uostas Lietuvos ekonominiam gyvenimui ir gerbuvui turėjo daug daugiau svarbos, negu Vilnius su savo blizgančiomis bažnyčiomis ir alkanais ubagynais. Klaipėdos uostas buvo Lietuvos durys į platų pasaulį ir jo pagerinimas Lietuvai buvo jau sudėjusi milijonus litų, todėl jo netekimas buvo ir tebėra labai skaudus Lietuvai skriauda.

Na, o kaip dabar klaipėdiečiai jaučiasi po Hitlerio valdžią?

Associated Press agentūros korespondentas Lochner praneša, kad pereitą šeštadienį Klaipėda iškilmingai minėjo vienu metų sukaktį nuo Hitlerio Klaipėdos įžengimo. Jis įžengė ten 1939 metų 23 kovo dieną.

Oficialiai, žinoma, klaipėdiečiai turi džiaugtis ir jie tą džiaugsmą neblogiausia nuodave. Bet korespondentas pažymi, kad savo širdyse Klaipėdos žmonės neturi kuo džiaugtis. Visų pirma, jiems dabar reikia nešti Vokietijos karo naštą. Vyrai imami armijon. Maisto trūksta ir jo kainos labai pakilo. Be valdžios žinios ukininkas negali nei paršo paskersti, nei kiaušinio suvalgyti.

Įžengęs Klaipėdon metai atgal Hitleris daug ko žadėjo, bet tie prižadai neišsipildė. Jisai pasakė, pavyzdžiui, kad Klaipėdos prijungimas prie "faterlando", tai esąs jau paskutinis jo žygis. Daugiau jis nieko nepulsis ir jokių žemių nereikalaus. Ir jis pridūrė: "Vokiečių tauta nenorė nieko skriausti."

Bet tuos žodžius Hitleris neužilgo pats sulaužė. Neuzilgo jisai užpuolė Lenkiją ir tuo būdu įvėlė Vokietiją į karą su Anglija ir Francuzija. Šito karo sunkumai dabar užgules ir Klaipėdos krašto žmones.

Bet tai da ne viskas.

Bijodamas, kad anglai su francuzais neužpuolų Vokietijos per Baltijos jūrą, Hitleris pakurstė Staliną užimti Baltijos pajūrį visas strategines vietas, visus svarbiuosius uostus. Trys silpniausios Pabaltijo valstybės sutiko savo apsaugos punktus rusams užleisti, bet viena jų pasipriešino, todėl tarp Suomijos ir Rusijos turėjo kilti baisiai kruvinas ir nuostolingas karas.

Kadangi Francuzija ir Anglija nedavė užpultajai Suomijai jokios pagalbos, tai Anglijoje ir Francuzijoje

žmonės aštriai pasmerkė savo valdžias. Daladierio valdžia Francuzijoje turėjo dėl to rezignuoti, ir galimas daiktas, kad subiręs Chamberlaino kabinetas Anglijoje. Visa tai pasidarė dėl to, kad prarijęs Klaipėdos kraštą, Hitleris užsimanė dar praryti ir Lenkiją. Jeigu jis būtų prisilaikęs pasakytą Klaipėdoj žodžio, tai šandien karo gal visai nebūtų buvę.

Molotovas Vyksias Pas Hitlerį.

Žinios iš Berlyno sako, kad šią savaitę tenai laukiama Sovietų Rusijos premjero Molotovo atvykstant. Nors Berlyne, kaip ir Maskvoje, valdžia jokių paaiškinimų savo žmonėms nei užsienio spaudai neduoda, tačiau rusų atstovybėje Berlyne ir Vokietijos užsienio reikalų ministerio Ribbentropo ofise esą daromi pasirušimai "aukštam svečiui" priti. Iš to ir daroma išvada, kad tas "aukštas svečias" busias Molotovas iš Maskvos.

Korespondentai spėja, kad jo kelionės tikslas esąs sudaryti Romos-Berlyno-Maskvos trikampį aplink Balkanus, kad neįleidus tenai Anglijos ir Francuzijos įtakos. Kadangi su Mussolini Hitleris jau turėjo slaptą pasitarimą, tai dabar esąs reikalingas Hitlerio pasitarimas su Molotovu.

Kam Rusai Perka Varį Amerikoje?

Anglija susirupino pagyvenusia Sovietų prekyba su Amerika. Nors Amerikoje yra neva paskelbtas "moralinis embargo" Rusijos prekybai, kas reiškia, kad prekybininkai neturėtų karo medžiagos Rusijai pardavinėti, tačiau jie to nepaiso. Anglijos parlamente pereitą savaitę buvo iškeltas faktas, kad per 1939 metus Sovietų Rusija pirkto labai daug gazolino Amerikoje. Gi dabar ji pradėjusi čia smarkiai pirkti varį, kuris labai reikalingas karo pramonei. Anglai yra įsitikinę, kad Rusija čia lošia vokiečių armijos agento rolę: ji perka Amerikoje karo medžiagą ir pristato ją Hitlerio armijai, kuri kariauja prieš Angliją ir Francuziją. Todėl aliantai dabar ruošiasi užblokuoti Vladivostoką, kad rusai negalėtų pro jį gabenti karo medžiagos Vokietijai.

AMERIKOS ŽYDAI SUKĖLĖ \$11,100,000.

Komercijos Departamentas Washingtono praneša, kad pereitais metais Amerikos žydų organizacijos surinko ir išsiuntė saviškių pašalpų \$11,100,000. Iš viso pereitais metais Amerikos žmonės davė labdaringiems tikslams užsieny \$40,000,000. Protestonų organizacijos davė \$16,500,000. Mažiausia davė katalikai, nes tik \$2,300,000.

Rusai Nori Maisto iš Suomijos.

Maskvos žiniomis, pereitą subatą rusų kareiviai jau užėmė Suomijos uostą Hanko ir tuoj iškėlė savo vėliavą su kuju ir piaučuvu. Bet Hankoj nesą kas nei kalti, nei piauči. Miestas visiškai sunaikintas pačių rusų bombomis iš orlaivių ir gyventojai visi iš tenai pasitraukė. Rusai paėmė nuomonę 33 metams tik griuvėsius, už kuriuos kas metal mokės Suomijai po 8,000,000 suomiškų markių nuomos. Amerikos pinigais tai reiškia apie \$144,000. Per 33 metus rusai turės atstatyti uostą, kurį patys sugriovė. Pagal sutartį, po 33 metų jie turės iš tenai vėl pasitraukti; bet ar pasitrauks, tai niekas nežino. Tuo tarpu rusai užėmę sunaikintą miestą neturi ko valgyti ir nori skubiai padaryti su Suomija prekybos sutartį, pagal kurią galėtų nusipirkti Suomijoje valgomųjų daiktų. Be to, rusai nori gauti iš Suomijos popierius ir lengvos mašinerijos. Suomii mašinos esančios labai geros, nes jie turi gerai išlavintų mechanikų.

Japonija Žinanti Karo Pasekmes.

Pereitą savaitę Japonijos seime buvo pastatyta vyriausybė keliatą idomiu klausimu. Vienas jų buvo toks: "Ar Jungtinių Valstijų laivyno didinimas ir paskutinė Welles'o kelionė Europon nėra įrodymas, kad aliantai bus sumušti?" O antras klausimas toks: "Kadangi Vokietija ir Italija pripažįsta mums teisę užimti Kiniją, tai ar nebūtų išmintinga Japonijai veikti su jomis išvien?"

Į šiuos paklausimus užsienio reikalų ministeris Arimoto atsakė, kad Japonijos valdžia žinanti tikrai kuo dabartinis Europos karas pasibaigs ir visai nenorinti į jį kištis. Bet kuri pusė, jo manymu, laimės, jis atsisakė aiškinti.

KOMUNISTŲ BYLA FRANCUZIJOS.

Žinios iš Paryžiaus sako, kad 44 buvusių parlamento komunistų narių byla dar tebeina. Ją sprendžia kariuomenės teismas prie uždarytų durų. Jie kaltinami tuo, kad spausdino ir platino priešvalstybinę propagandą, kurstydami visuomenę priešintis armijai ir tuo būdu padėti valstybės priešiui — Vokietijai. Teismas posėdžiavo ir didžiąją subatą.

ANGLIJOS POLICIJA DABOJA KOMUNISTUS.

Anglijos vidaus reikalų ministeris pasakė parlamente, kad šalies policijai esą įsakyta daboti komunistus, kad jie neplatintų pro-naciskos propagandos.

UPELY RADO ŽMOGAUS LAVONĄ.

Dudley, Mass. — Pereitą savaitę vaikai čia rado upelely žmogaus lavoną. Nustatyta, kad tai buvo Vincentas Baran, 75 metų amžiaus lenkas.

Gormanas Traukia Teisman CIO.

Federeisių unijos viršininkas reikalauja \$103,719 už "įžeidžiančią" rezoliuciją.

Kapitalistų spauda praneša, kad Francis J. Gorman, United Textile Workers unijos pirmininkas, patraukęs teisman CIO, reikalaujamas \$100,000 atlyginimo už jo asmens "apšmeižimą" ir \$3,719 už kokias ten senas sąskaitas, kurias CIO esantį skolinga jam.

Gormano advokatas Tafatas paaiškino spaudai, kad Gormanas jaučiasi esąs apšmeižtas kažin kokios rezoliucijos, kurią CIO priėmė. Dėl to apšmeižimo jis turės daug nuostolių ir todėl noris \$100,000 "atlyginimo."

United Textile Workers unija, kurios pirmininku yra Gormanas, priklauso Amerikos Darbo Federacijai, o tarp Federacijos ir CIO eina atkakli kova audėjų tarpe.

Ar ne ludna, kad dvi darbininkų organizacijos negali susitaikyti!

Kanada Turės Naują Parlamentą.

Šį antradienį, kai "Keleivis" eina spaudon Kanados gyventojai išnasa naują parlamentą. Galutiniai rinkimų daviniai gal nebus žinomi iki 1 balandžio, bet iš kalno buvo prisibijoma, kad liberalų partijos valdžia su premjeru Mackenzie Kingu priešaky gali but sumušta. Ši valdžia susidarė 1935 metais, kuomet liberalų partija laimėjo rinkimus. Bet kilus Europoje karui ir Kanadai atsistojus Anglijos pusę, Kingo vyriausybė buvo aštriai kritikuojama, kad neparodo pakankamai veiklumo. Todėl King parlamentą paleido ir paskelbė naujus rinkimus, kurie turėtų parodyti, ar jo valdžia turi pasilikti, ar užleisti vietą konservatorių partijai, kuriai vadovauja Robert J. Manion.

Į Kanados parlamentą renkama 245 atstovai. Rinkimuose dalyvauja apie 10 visokių partijų, kurios stato iš viso 672 kandidatus. Bet kitos partijos nedidelės ir daugumos parlamente negali sudaryti, todėl lenktynės eina tik tarp dviejų didžiųjų Kanados partijų — liberalų ir konservatorių. Galinėjų balsuoti piliečių Kanadoje yra apie 6,600,000, bet visi, žinoma, nebusuos, ypač šiuo laiku, kuomet Kanadoje siaučia baisios sniego pūgos ir kai kuriose vietose žmonės visai negali išeiti iš namų.

MAISTAS KINIEČIŲ ARMIJOS KALĖJIME.

Sunėno kalėjime, Pietų Kinijoje, kiniečių armijos kalėjime yra uždaryta apie 200 žmonių už samokslavimą su japonais. Pereitą savaitę kažin kas paskleidė tarp tų kalinių prasimanytą gandą, buk j tą miestą jau atėję japonai, ir kaliniai nutarė iš kalėjimo išlaužti. Kilo maištas, per kurį tris kalinius sargai nušovė ir daug sužeidė. Po to da buvo paimti ir sušaudyti 7 šito maišto lyderiai.

Francuzijoje Susidarė Nauja Vyriausybė

Daladier'o vyriausybė Francuzijoje jau nuversta. Ją nuvertė parlamentas užtai kad negana smarkiai kovojo prieš Vokietiją ir Rusiją. Naują kabinetą sudarė Paul Reynaud, kuris pasikvietė ir 5 socialistus. Socialistai, kurie yra didžiausia Francuzijos parlamente, nutarė jo valdžią remti, bet jai priešingi klerikalai ir kiti reakcininkai; todėl balsuojant pasitikėjimo klausimą, už valdžią balsavo tik 268 parlamentarai atstovai; prieš balsavo 156 ir 111 visai nebalavo. Nebalsavusieji skaitomi prie opozicijos, todėl opozicijos pasidaro 267 atstovai. Nors tai labai didelė opozicija, tačiau naujoji valdžia nutarė eiti paskirtas jai pareigas.

Amerika Išvystė Mū Žinišką Bombanešį.

Gali skristi 6,000 mylių ir nešti 28 tonus bombų.

Karo Departamentas Washingtono išleido pranešimą, kad šios šalies armijai esąs išvystytas visiškai naujas bombanešio tipas, kuris galis skristi daugiau kaip 6,000 mylių, nešdamas 28 tonus sprogstamosios medžiagos ar bombų. Jis galės nulekti iš Amerikos į Europą, subombarduoti tenai miestą, ir galis sugrįžti atgal niekur nesustodamas. Jis esąs varomas keturiais motorais, kurie išvystą 24,000 arklių jėgos. Jo įgula susidedanti iš 10 karininkų ir kareivių. Pastatyti šitą skraidomąją tvirtovę kainuoja daugiau kaip 1,000,000. Šitokius bombanešius Amerikos armijai statysiant Douglas Aircraft orlaivių dirbtuvė.

"Graf Spee" Busias Iškeltas.

Šiomis dienomis Bostono uostan atėjo iš Buenos Aires laivas "Mormacpenn," kurio kapitonas Barrett pasakoją idomiu dalyku apie garsųjį vokiečių karo laivą "Grafą Spee," kuris Hitlerio įsakymu buvo pačių vokiečių nuskandintas Montevidео uoste, Pietų Amerikoje, kur jis buvo pasislėpęs nuo anglų laivyno ir negalėjo išeiti. Kapitonas Barrett sako, kad nuskandintajį vokiečių laivą viena firma nupirkusi už \$6,000, tikėdamasi iškelti jį ir suvartoti kaip geležies laužą. Laivas buvo vokiečių uždegtas ir nuskandintas liepsnodamas ir didžiausių eksplozijų lydimas, todėl buvę manyta, kad jis visai suardytas ir niekam daugiau netiksias, kaip tik "džionkui." Bet dabar nusileidę narai ištyrė jį ir atradę, kad laivas apardytas tik iš virsaus, kur buvo nedidelė amunicijos magazina. Gi pats didysis amunicijos magazinas laivo viduje išlikęs sveikas, todėl ir visas laivo vidus esąs tvarkoje, mašinos nesugadintos, tik gal kiek apbrudijusios. Kap. Barrett sako, kad firma, kuri tą laivą nupirko, padarysianti didelius pinigus, nes anglai jau tik laukia, kad jis būtų iškeltas.

Suomija Skelbia Pasauliui Padarytus Jai Nuostolius

Wagnerio Įstatymas Laimėjo.

Stambaus kapitalo agentai darė Washingtono didžiausių pastangų, kad Wagnerio Įstatymas būtų panaikintas ar bent taip pakeistas, kad Darbo Santykių Taryba negalėtų kištis į darbdavių darbininkų reikalus. Fabrikantų pastangomis buvo net išrinkta Kongreso komisija, kad "išsirtų" Darbo Santykių Tarybos veiklą ir parodytų, kiek šita įstaiga yra "žalinga" industrijai. Buvo jau įnešti ir keli bilai prieš Wagnerio Įstatymą. Bet Kongreso komisija darbo reikalams pereitą savaitę nutarė visus tuos bilius atmesti. Vietoj to, priimta rekomendacija Darbo Santykių Tarybą dar praplėsti, pridėdant prie jos du nauju narius, kad iš viso būtų penki. Iki šiol buvo trys. Tai yra netikėtas smugis darbininkų išnaudotojams.

Prašo \$1,500,000,000 WPA Darbams.

Pereitą savaitę Washingtono buvo nuvykęs New Yorko majoras La Guardia prašyti Kongresą ir prezidentą Rooseveltą, kad paskirtų bent \$1,500,000,000 WPA darbams per ateinančius metus. La Guardia sako, kad visos šalies majorų konferencija, kurios jis yra prezidentu, apsvarsčius bendra padėtį ir atradusi, kad dabar turimieji WPA darbai pinigai pasibaigs apie liepos mėnesio pradžią, ir jeigu Kongresas nepaskirs bent pusantro biliono dolerių tiems darbams tęsti, tai po 1 liepos teksią paleisti nemažiau kaip 1,400,000 darbininkų, kuriuos palaiko viešais darbais WPA.

60,000 BATSIUVIŲ LAIMĖJO 35 CENTŲ MINIMUMĄ.

Algų ir valandų administratorius Washingtono nutatė batsiuviams 35 centų į valandą algos minimumą, kuriuo galės naudotis 60,000 batsiuvių Naujojoje Anglijoje ir St. Louis apylinkėse. Unijū vadai sako, kad iš viso avalinės pramonės dirba 240,000 darbininkų, bet daugumos jų šitas minimumas nepaliečia, nes jie dirba tokiose vietose, kur pragyvenimas pigus ir toks "aukštas" minimumas jiems nesąs reikalingas.

Iš tų 60,000, kuriems taikomas 35 centų minimumas, 21,000 esą Naujojoje Anglijoje, butent: 12,000 Massachusetts valstijoje, 5,000 New Hampshire valstijoje ir 4,000 Maine'o valstijoje.

Fall River, Mass. — Šį pamedelį popiet čia buvo kilęs didelis gaisras, kuris nusiauvė 3 dirbtuves, sunaikino du gyvenamuosius namus ir apie 20 kitų trobesių apdegė. Ugniagesiai buvo sušaukti net iš Rhode Island valstijos. Gaisrui įsisubavus, apie 200 šeimynų turėjo bėgti iš savo namų.

TURTO SUNAIKINTA UŽ \$36,000,000.

Be to, krito 15,000 vyrų, palikdami 10,000 našlių ir 30,000 našlaičių.

Pereitą subatą Suomijos vyriausybė oficialiai paskelbė, kiek per 3 1/2 mėnesių Rusijos karas padarė mažutėi suomių tautai nuostolių.

Ginant savo šalį nuo 50 kartų skaitlingesnių užpuolikų, krito daugiau kaip 15,000 Suomijos vyrų. Jie paliko tarp 8 ir 10 tukstančių našlių, tarp 20 ir 30 tukstančių našlaičių.

Be pastogės liko 525,000 žmonių.

Rusų orlaiviai numetė į Suomijos miestus ir kaimus apie 64,000 bombų, kurių sunaikino 122 murinų ir 1460 medinių namų. Be to, 364 muriniai ir 2619 medinių namų buvo apgriauta.

Bažnyčių sunaikinta 4 ir apardyta 5.

Rusai bombardavo 46 ligonines, kurių 8 buvo sudegintos, o 12 labai suardytos.

Nekilnojamojo turto nuostoliai siekia 2,000,000,000 suomiškų markių, kas Amerikos pinigais reiškia apie \$36,000,000. Čia da neskaitytas atiduotų miestų ir žemių nuostoliai.

Vienas tik Viborgo miestas, suomių valdžios apskaičiavimu, buvo vertas \$36,000,000. Rusai šitą miestą visiškai sugriovė ir tuoj griuvėsius Suomija turėjo jiems atiduoti. Iš viso Sovietai išplėrė iš Suomijos 40,000 keturkampių mylių plotą žemių. Vadinas, svetimų žemių bolševikai "nenori."

Visoms šeimynoms, kurių namus rusai sudegino ir kurios pasitraukė iš rusų užimamų plotų, demokratinės Suomijos respublikos vyriausybė duos po 25 akus žemės ir padės joms įsikurti.

VALDŽIA NESIKIŠA Į VAIKŲ SANTUOKĄ.

Fall River audeklinės darbininkas, 24 metų amžiaus Robertas, susituokė su Minnie Hathaway, 14 metų amžiaus mergaite, kurios motina neseniai mirė. Giminingai reikalavo, kad valdžia įsantuoką sulaikytų, bet valdžia atsisakė į tą reikalą kištis.

SPROGIMAS ORLAIVIŲ DIRBTUVĖJ SUZEIDĖ 9 ŽMONES.

United Aircraft korporacijos orlaivių dirbtuvė, East Hartforde, pereitą savaitę įvyko gazolino sproginas, kuris sužeidė 9 darbininkus. Sprogimas įvyko tame skyriuje, kur bandomi užbaigti orlaiviai.

ANGLIJOJE YRA 74,000 PABĖGELIŲ IŠ VOKIETIJOS.

Anglijos vidaus reikalų sekretorius Anderson pranešė pereitą subatą, kad iki šiol Anglijos policijos nuosėdose užsiregistravo 75,000 Vokietijos piliečių, kurie yra pabėgę nuo naciskos diktatūros.

APZVALGA

NORĖTU ŽINOTI, KUR YRA KUUSINEN.

Otto Kuusinen buvo Suomijos komunistų vadas. Bet apie 20 metų atgal jis pabėgo nuo Suomijos teismo kaip valstybės išdavikas, nes ginčiuote maisto pagalba norėjo nuversti tautos pastatytą vyriausybę, ir nuo to laiko gyveno Maskvoje.

Pereitą rudenį, kaip Sovietų Rusija užpuolė Suomijos respubliką, rusų tankai atsivežė pabėgėlį Kuusineną į vieną Suomijos pasienio kaimą (Terijokį) ir čia jis, pagal Maskvos nurodymą, sudarė "Suomijos liaudies valdžią," kurios vardu tuojais pasirašė ir "nepuolimo sutartį" su Molotovu, "atiduodamas" Rusijai visą Suomiją.

Bet vėliau pasirodė, kad Suomija šitų komedijų nepaiso ir rusams nepasiduoda. Rusija iškaravo pusketvirtą mėnesio, pražudė baisiai daug savo raudonarmiečių, ir vistik Suomijos neįveikė. Vietoj Kuusineną "valdžios," Maskva turėjo taikytis su demokratine Suomijos valdžia. O Kuusinenas su savo "valdžia" išgaravo kaip kamparas. Todėl "Naujoji Gdynė" norėtų žinoti, kur jis dabar yra. Girdi:

"Kas galėtų pasakyti, kur šiandien randasi Suomijos 'liaudiška valdžia,' kurios priekyje stovėjo Otto Kuusinen? "Su ta 'valdžia' Maskva buvo padarius 'nepuolimo sutartį' ir sakė, kad Helsinkio 'baltagvardišką valdžią' busianti išstaktyta. "Helsinkio valdžia liko neištaktyta, su ja Maskva padarė taiką. Tai kur draugas Stalinas draugą Kuusineną padėjo? Ar po velėna?

"Bimba, Mizara, Pruseika, ar kitas gerai painformuotas stalinčas galėtų šitą misteriją išaiškinti—ko jie tyli?" Amerikos žinių agentūra, United Press, kovo 14 d. praneša, kad Stokholmo dienraštis "Aftonbladet" išspausdinęs iš Maskvos šitokią žinią apie Kuusineną:

"Kuusinen su visu savo kabinetu ir visa suomiška Komunistų Internacionalo sekcija prapuošė be jokios žinios. Čia (Maskvoje) eina gandai, kad visą jį yra sušaudyti."

Patikrinti tuos gandus, žinoma, negalima, nes bolševikų valdžia viską slepia, o laisvos spaudos, kuri galėtų teisybę paskelbti, Rusijoje visai nėra.

Mes tačiau nei kiek nesistebėtume, jeigu Kuusinen ištikrų būtų jau "likviduotas," nes jau ir anksčiau buvo žinių, kad Stalinas liepęs jį ir visą jo "liaudies valdžią" areštuoti už įvelimą Rusijos į karą. Mat, Kuusinen su savo sėbrais buvo užtikrinę Staliną, kad Suomijos žmonės esą labai nepatenkinti savo "baltagvardiečių valdžia" ir tuojau ją nuversia, kaip tik pamatysią raudonarmiečius ateinant. Stalinas tam patikėjęs ir liepęs raudonajai armijai žygiuoti Suomijon "darbininkų liuosuoti." Bet kai Suomijos darbininkai pradėjo pilti raudonarmiečiams į kailį, Stalinas pamatė, kad Kuusinen įklampino jį baision avantiuron. Taigi, nei kiek nebutų nuostabu, jeigu Kuusinen būtų jau gavęs užtai kulpką.

Ištikrų, mes nežinom, kuri valdžia būtų tiek savo politika pasaulio akyse susikompromitavusi, kiek Maskva susikompromitavo Suomijoje. Didžiausia, galima sakyti, pasaulio valstybė su-

sidėjo su neatsakomingu pabėgėliu, pripažino jį "Suomijos liaudies valdžia," pasirašė su juo "nepuolimo sutartį" ir paskelbė pasauliui, kad kitokios valdžios Suomijoje ji nepripažįstanti ir neisianti su ja į jokias derybas.

O dabar, nesuėjus nei keturiems mėnesiams, visus tuos pareiškimus reikėjo praptyti ir reikėjo pripažinti demokratine Suomijos valdžia, kurią tokiu dideliu pasiryžimu buvo užsimota nušluoti nuo žemės veido!

Ar gali but didesnė gėda?

"TURĖSIME ŠVENTĄ LIETUVI."

Klerikalų "Draugas" praneša davatkomis linksma žinią. Esą numatoma mirusių lietuvių arkivyskupą Matulevičių įrašyti į visų šventųjų litanių.

Matulevičius mirė 1927 metais ir kai kurios davatkomis, kurios už jį šėryrai meldeš, jau susilaikusias iš jo "prašytų malonių." Buvę jau nemaža ir "stebuklų."

Taigi, jeigu visos tos davatkomis ir brostvininkai susirinks ir paliudys, kad numiręs marjonų "generolas" Matulevičius tikrai daras stebuklus, tai jis busias pakeltas į šventuosius.

Paaiškinęs, kaip tai būtų gera turėti dangaus karalystėje savo tautos atstovą, "Draugas" baigia:

"Lietuvių tauta džiaugiasi turėdama naują kandidatą į šventuosius.

"Kiekvienam nuoširdžiam lietuviui katalikui reikia mels-tis kad ko greičiau tas įvyktų."

Bet gaila, kad "Draugas" nepaaiškina, kodėl į šventuosius niekadoms nepatenka nei vienas zakristijonas, kuris visą savo amžių Dievui žvakės žibina, ir nei viena davatka, kurį kruvinais ke-lias stacijas eina, bet vis karalaičiai (šv. Kazimieras), vyskupai ir kitokie bizunai?

RAGINA RINKTI LSS ISTORIJA MEDŽIAGĄ.

"Keleivy" jau ne sykį buvo rašyta, kad vertėtų pradėti rinkti medžiagą Lietuvijos Socialistų Sąjungos istorijai. Šito labai pagėdauja ir Lietuvos socialdemokratų. Drg. Bielinis jau kelis kartus rašė "Keleivio" redaktoriui šituo reikalu. Jie sutiktų išleisti mūsų Sąjungos istoriją Lietuvoje, kad tik mes surinktume jai medžiagą.

Dabar šituo klausimu prabilo ir "Naujoji Gdynė." Ji sako:

"Amerikos lietuviai socialistai nuo pat savo organizacijos įsteigimo iki bolševikų perversmo buvo pati kultūringiausia ir stipriausia lietuvių išsivijos pusiau politinė organizacija. Jinaį gyvuoja ir šiandien... Nėra abejonės, kad jinaį gyvuos kol tik gyvuos lietuvių išsivija Amerikoje. Bet to neužtenka. Jinaį yra įdėjus nekainuojamą turtą į amerikiečių lietuvių pažangą ir nemažai pagelbėjus Lietuvos liaudžiai kovot prieš carizmą ir už Lietuvos nepriklausomybę. Todėl jau metas rimtai susirūpinti rinkimu LSS istorijos. Tulas laikas at-gal tą klausimą buvo iškėlęs 'Keleivis.' Mes tuomet sušlėme, kad LSS Centro Komitetas įpareigojęs kur nors savo nari ar pašalinį rinkti medžiagą. Tos nuomonės laikomės ir dabar, tik norime pabrėžti, kad upac šie, jubilėjiniai, metai yra pats patogiausias laikas ruošimui LSS istorijai. Juo ilgiau klausime tuo bus sunkiau ji

surinkti, nes žmonės sensta, archyvai nyksta."

Šie metai skaitomį LSS jubilėjų metai: dē. to, kad jie yra jau 35-ti metai kaip Lietuvij Socialistų Sąjunga Amerikoje buvo įkurta.

SUĖDĖ ATSTATYMO BENDROVĖ, O DABAR LENDA PRIE SLA.

"Naujoji Gdynė" pastebi, kad iš Lietuvos Atstatymo Bendrovės turto, kurio buvo sukelta Amerikoje \$360,000, liko tik 5 nušimčiai.

Ir toliau laikraštis stebisi, kad tie žmonės (tautininkai ir sandariečiai), kurie suėdė Atstatymo Bendrovę—

"...šiuo tarpu garsiai kalba apie pavojus SLA. Jie siulosi į Susivienijimo gelbėtojus!

"Pondie, apsaugok Susivienijimą — nuo 'pavietrės, bado, maro' ir tokių gelbėtojų!"

Ištikro, Atstatymo Bendrovės afėra neturėtų būti taip lengvai mūsų visuomenės užmiršta. Šita bendrovė, kiek mums žinoma, jokio biznio neturėjo, todėl jos pinigų žlugimą negalima aiškinti biznio nepasisekimu. Tai kokiū būdu jie galėjo žūti, jeigu jos vedėjai nepravalgė ir nepragėrė jų?

Sukčiai turėtų užtai atsakyti prieš teisną.

Lipdo Maskvos-Berlyno-Romos Bloką.

Gali but, kad visa tai yra tik blofas aliantams pagąsdinti, bet Berlynas garsiai triubija, kad Europoje tikrai busias sudarytas fašistų valstybių karo blokas su Sovietų Rusija.

Pereitą savaitę Rusijos ambasadorių naciai orlaiviu nulekino iš Berlyno į Maskvą, sudarydami tuo būdu įspūdį, kad jis nusivėžė labai svarbių Hitlerio planų Stalinui ir Molotovui apsvastyti.

Berlyne yra skleidžiami gandai, kad Sovietų Rusijos santikiuose su fašistiskomis valstybėmis greitai įvyksia labai didelių ir svarbių permainingų.

Vokietijos spauda plačiai rašo apie tą puotą, kurią nacių pasiuntinys Maskvoje, grovas Schulenburgas, iškėlė anądien Molotovo garbei. Tai esąs įrodymas, kad tarp Berlyno ir Maskvos prasi-deda tikrai bičiuliški santikiai. Ir todėl esą galima tikėtis, kad Maskva įneis į Romos-Berlyno sąjį ir visų trijų valstybių politika busianti galutinai suvienodinta.

Metai atgal šitokios kalbos būtų laikomos juokais, bet šimet gali but ir ne juokai. Metai atgal, kas gi būtų tikėjęs kad bolševikiška Rusija susibroliaus su fašistiška Vokietija ir abidvi išvien sudraskys ir pasidalins Lenkiją? O vis dėl to tas įvyko. Taigi galima laukti ir daugiau staigmenų.

PRAŠO MAISTO LENKIJOS GYVENTOJAMS.

Norman H. Davis, Amerikos Raudonojo Kryžiaus organizacijos pirmininkas, gavęs iš Ženevos telegramą, kad vokiečių ir rusų užimtoje Lenkijoje tukstančiai žmonių badauja ir jiems reikalinga greita pagalba. Raudonojo Kryžiaus organizacija rūpinasi gauti maisto Amerikoje.

FRANCUZAI SUNAIKINO 58 VOKIEČIŲ ORLAIVIUS.

Francų karo vadovybė oficialiai paskelbė, kad nuo pereinamųjų metų rugsėjo 3 dienos, kaip prasidėjo karas, iki šių metų kovo 10 dienos francuzai nušovė žemėn ir sunaikino 58 vokiečių orlaivius.

Manievrų Ant Ledo.

Šis vaizdelis parodo Olandijos kareivius darant karo pratimus ant ledo. Jie čiuožia pačiužomis.

ROOSEVELTAS NUBRAUKĖ NOSI POLITIKIERIAMS.

Propaganda prieš orlaivių prekybą susmuko.

Amerikoje yra daug gailių, kurie priešingi bet kokiai pagalbai francuzams ir anglams. Pirmoji eilė čia eina airiai politikieriai, kurie labai neapkenčia Anglijos. Paskui yra visokių reakcinių, kurie simpatizuoja fašistiskai Vokietijai. Visi šitie elementai norėtų, kad Anglija per šitą karą būtų sumušta, todėl jie neriasi iš kailio matydami, kad Amerika parduoda Anglijai ir Francuzų įginklus ir visokią karo medžiagą, o Vokietija negali nieko iš Amerikos parsivežti, nes Anglijos laivynas kontroliuoja jūras. Todėl airiai ir kiti Vokietijos šalininkai pasiryžo sutrukdyti Amerikos orlaivių pardavinėjimą Anglijai ir Francuzų. Šitą savo šlykštų darbą jie pridengė patriotizmo skraiste. Jie pradėjo kelti riksmą, kad orlaivių pardavinėjimas svetimoms valstybėms silpnina Amerikos apsigynimą ir prie to da išduoda Amerikos orlaivių paslaptį svetimams. Girdi, kam dar laukti sargybą ir saugoti orlaivių dirbtuves nuo svetimų valstybių šnipų, jeigu mes parduodam svetimoms valstybėms gatavus orlaivius?

Kad daugiau šitą klastinę propagandą išpūsti, demokratijos priešams pavyko susirasti pritarėjų ir Kongrese. Tuli kongresininkų gal ir nesuprato, kad šitos propagandos tikslas yra padėti Hitleriui karą laimėti. Per neapsižiūrėjimą, matyt, į šitą "skymą" buvo įtrauktas ir senatorius La Follette, kurį, rodos, negalima įtarti simpatizuojant Hitleriui. Vis dėl to ir jis sutiko, kad orlaivių pardavinėjimas turi but ištirtas ir, gal but, sustabdytas. Ir taip Kongrese buvo paskirta komisija "orlaivių prekybai ištirti." Pereitą savaitę jau turėjo įvykti Washingtono pirmas tos komisijos posėdis, į kurį buvo pakviestas pasiaiškinti Karo Departamento sekretorius Woodring, generalinio štabo viršininkas gen. Marshall, armijos aviacijos korpuso viršininkas gen. Arnold ir visa eilė kitų aukštųjų pareigūnų. Jie turėjo pasakyti tai komisijai, ar šios šalies armijai orlaivių daugiau jau nebereikia, ir ar jie pritaria pardavinėti Amerikos karo orlaivius svetimoms valstybėms? Jų parodymais norė-

ta sukiršinti visuomenę ir nustatyti ją prieš orlaivių pardavinėjimą.

Bet Rooseveltas nusuko šitai propagandai galvą. Pasišaukęs spaudos atstovus įsiai jiems priminė, kad jis yra vyriausias ginkluotų šalių jėgų viršininkas, ir jis neklausys jokių agitatorių, ar galima orlaivius pardavinėti, ar ne. Jeigu šalies apsaugos klausimu reikalingas yra pasitarimas, tai tam tikslui esąs generalinis štabas, o ne kokių ten politikierių komisijos.

Ir toliau prezidentas nurodė spaudos atstovams, kad tie politikieriai neturi jokios nuovokos apie šalies apsaugą. Orlaivių pardavinėjimas kaip tik stiprina, o ne silpnina šalies apsigynimo jėgas, nes plečia orlaivių pramonę. Nuo to laiko, kaip Anglija ir Francuzija pradėjo Amerikoj orlaivius pirkti, orlaivių gamyba čia pradėjo smarkiai plėstis. Ir jeigu pačiai Amerikai dabar prireiktų daugiau orlaivių, ji galėtų pasigaminti jų daug daugiau ir greičiau, negu pirma.

Šitas prezidento pareiškimas taip nubraukė politikieriams nosis, kad Kongreso komisija, kurios pirmas posėdis "orlaivių prekybai ištirti" turėjo įvykti pereinamąją savaitę, atidėjo tą posėdį "nereibotam laikui." Ji pamatė, kad ji ėmėsi žiopo darbo.

SLAPTA VOKIEČIŲ RADIIJO STOTIS ANGLIJOJ.

Aną vakarą Anglijos žmonės nustebo išgirdę naują radijo stotį, kuri savo programa ir pranešimais buvo labai panaši į anglų oficialinę radijo stoties programą. Ši stotis muzikos programos pertraukos metu pradėjo aršią kalbą prieš Chamberlaino vyriausybę.

Anglai pripažįsta, kad slaptosios radijo stoties programa labai vykusiai sudaryta. Bet spauda pastebi, kad jau vien tas faktas, jog vokiečiams prireiktų statyti specialią slaptą radijo stotį parodą, kad kitos propagandos priemonės Anglijoje neturinės pasisekimo, nors Anglijoje galima laisvai klausytis ir visų Vokietijos radijo stočių. Londone primenama, kad prieš kurį laiką veikė vokiečių slaptą radijo stotis francų kalba, kuri buvo netoli Karlsruhės.

AMŽINOS DAINOS.
Šioje knygotėje telpa 44 geriausių Jovaro dainų. Jos tinka deklamacijoms ir dainavimui. Kaina 15c.

Kas Pirma Mirs?

Šiomis dienomis visiems SLA nariams, "Tėvynės" adresais, yra siuntinėjami šitokie antgalvių šmeižto lapeliai. Pašto antspaudas parodo, kad jie siunčiami iš Sodus, Mich., kur gyvena p. J. J. Bachunas, kuris nori tapti SLA iždininku.

Šituose lapeliuose yra šlykščiai šmeižiama SLA valdyba, tik, žinoma, ne visai. Dabartinis sekretorius p. Vinikas ir iždo globėjas p. Mockus, kuriu du turi nuo Smetonos po medalį, esą "fain" vyrai ir turėtų pasi- likti savo vietose. Bet prie jųdviejų butinai turėtų buti išrinktas iždininku p. Bačiūnas, stambus Atstatymo Bendrovės akcininkas—tos bendrovės, kuri taip skandališkai pražudė arti pusės milijono sunkiai mūsų žmoneliu uždirbtų dolerių!

Na, ir prie šitos pp. Bačiūno-Viniko-Mockaus kompanijos magaryčioms turėtų but dar išrinktas prezidentu p. Laukaitis, taipgi medaliuotas Smetonos "kavaličius."

Tuomet SLA gyvuosias ir klestėsias.

O jeigu šitie medaliuoti ponai nebusią išrinkti, tai SLA galėsias mirti—mirti pirma negu jūs, ir tada nebus kas išmokėtų jums pomirtinę, jeigu jūs esat SLA narys.

Iš kurgi jie žino, kad SLA gali mirti? Gal jie taip sprendžia iš Atstatymo Bendrovės, kuri jų plauko "specialistams" vadovaujant susilaukė giltinės dalgio?

Ne! Jie sako, kad SLA mirtį jiems išpranašavęs orakulas Jurgelionis. O jis, girdi, turėtų žinoti ką kalbės, nes jis turi nemažą patyrimą įėjęs į "kujolų," "bingolų" ir kitokių biznių. O kas gi nežino jo poetiškos kiauulių farmos Indianoj, netoli Chicagos? Juk tai buvo tikra aukso kasykla. O kas iš to išėjo? Liko tik dvokiant vieta, kur Jurgelionis savo kiaules miesto išmatom šėrė.

Taigi p. Laukaitis-Bačiūno kompanija remiasi ne bet kokių autoritetu, o paties "brolio" Jurgelionio ekspertais. Todėl ji ir siunti-nėja SLA nariams gaidinancius lapelius, kad jų organizacijai (Susivienijimui) gresianti mirtis, nuo kurios ją gali išgelbėti tik vyrai su Smetonos medaliais, didžiajam "finansų ekspertui" Jurgelioniui vadovaujant.

Bet ar šita medaliuotų smetonininkų kompanija gali SLA nariams garantuoti, kad paėmus jai į savo rankas Susivienijimo reikalus neatsitiks su juo taip, kaip atsitiko su Lietuvos Atstatymo Bendrove, kuriai ji vadovavo?

Ar ji gali užstatyti kaučią kaip garantiją, kad jos vadovybė Susivienijimas nesuilaus tokio pat likimo, kokio susilaukė Jurgelionio kiauulės, "bingolai," "kujolai," Chinijos aliejai ir arklų reišų "tipsteriavimai"?

Ne, ji negali nei kaučijos užstatyti, nei kitokios garantijos duoti. Todėl SLA nariai turėtų tiems ponams pasakyti be jokių ceremonijų: "Ajuk! nuo mūsų pinigų!"

Geresnės apsaugos Susivienijimui nėra, kaip jos dabartinė Pildomoji Taryba. Ji parodė, kad ji moka SLA reikalus vesti ir moka investimentus daryti. Šitą faktą pripažino Pensilvanijos valstijos vaidininkai, kurie neseniai egzaminavo SLA knygas ir turtą. Jų raportas Pensilvanijos Apdraudos

Departamento viršininkui Taggartui sako:

"Mums patiko Susivienijimo priimtas budas mirtigčių paskoloms teikti ir mes atkreipiam į tai ypatingą tamstos dėmesį."

Toliau tas pats raportas pabrėžia, kad Susivienijimo bonai yra perkami ir parduodami tiksliai investimentų komisijai sutinkant, o šita komisija savo ruožtu vadovauja žymių finansinių reikalų žinovų patarimais.

Tai ko tuomet verti neat-sakomingu žmonių plepalai apie Susivienijimo "mirtį," kuomet valdžios tyrinėtojų raportas sako, kad Susivienijimo finansiniai reikalai yra gražiausioje tvarkoje?

Tiesa, Susivienijimas turėjo nemaža nuostolių. Bet 'u nuostolių pridare buvęs "tautiečių" šeimininkavimas. Jie sukišo tukstančius dolerius Deveniams, "Vienybėms," Kamarauskams ir "itiems saviškiams. Be to, jie pripirko netikusių bonų, kurie dabar liko beverčiai. Kai 1934 metais Detrote dabartinė Pildomoji Taryba 'u dabartinį SLA prezidentu adv. Bagočium buvo išrinkta, tai jau ji rado visus tuos nuostolius padarytus. Todėl jai sunkiai teko dirbti, kad išgelbėjus organizaciją iš pavojiaus, į kurį "tautiečiai" buvo ją įtraukę.

Ir ji padarė stačiai stebuklus. Tą pripažįsta savo raporte ir Pensilvanijos Apdraudos Departamento tyrinėtojai, kurie sako: "...it does appear from an examination and comparison with prior methods that the current method, if pursued for a reasonable period, will show constantly increasing beneficial results."

Taigi geresnio paliudymo neišrašyti sau nei pati Pildomoji Taryba, koki jai dabar išrašė valdžios ekspertai, peržiūrėję Susivienijimo tvarką.

Na, tai kodėl gi "brolis" Jurgelionis, Susivienijimo organo redaktorius, prirašė "Tėvynėje" visokių nesąmonių apie dabartinę Pildomąją Tarybą? Todėl, kad Pildomoji Taryba atmetė jo fantastiškus sumanymus. Jis buvo užsimojęs daryti Susivienijimą labai nerimtus eksperimentus lietuvių tautos "labui." Bet Susivienijimas, mat, tai ne kiauulių farma ir ne "bingolai." Speku-liuoti organizacijos pinigais negalima. Todėl Pildomoji Taryba "brolio" Jurgelionio "skymus" atmetė, ir todėl jis pradėjo ją atakuoti per "Tėvynę," kad ji nemokanti biznio daryti.

Pildomąją Tarybą reikia užtai pagirti, ir dabar, kai eina rinkimai, reikia vėl už ją balsuoti. Reikėtų pakeisti tik vieną iždo globėją ir centro sekretorių, kad organizacijos kenkėjai ir šmeižikai ateity negalėtų naudotis "Tėvynės" adresais.

Visi balsuokime už šiuos kandidatus į Pildomąją Tarybą:

Prez.—F. J. Bagočius.
Viepr.—J. K. Mažukna.
Sekr.—Dr. D. Pilka.
Izd.—K. P. Gugis.
Iždo glob. — E. Mikužiuotė ir Povilas Dargis.
Dr.kvot.—J. Staneslow.
SLA. 175 kuopa.

TYRINĖS ORLAIVIŲ PARDAVINĖJIMĄ.

Kongreso komisija karškiems reikalams nutarė ištirti Amerikos orlaivių pardavinėjimą aliantams. Mat, kai kas Washingtono bijosi, kad Amerika parduodanti orlaivius per daug ir silpninti savo šalies apsaugą.

KAS SKAITO, RAŠO
TAS DUONOS NEPRAŠO

AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIAApvaikščiojant Lietuvos Nepriklausomybę
Clevelando Kunigai Sukėlė Triukšmą.

Clevelande per kokią dešimtį metų kasmet turėdavome dvi Lietuvos nepriklausomybės dienas. Jeigu ir vieną dieną, tai dviejose vietose susirinkdavome paminėti Lietuvos nepriklausomybės paskelbimą. Mat, kun. V. Vilkutaitis neskaitydavo Lietuvos nepriklausomybės dieną rengia savo parapijonams atskirai, savo parapijos sklype ir, žinoma, savo naudai.

Sįmet gi atsirado ir trečia diena. Mat, kun. Angelaitis, Naujos Nebaigtos Pagalbos parapijos klebonui, ir predienin kun. Širvaitis, abiejų parapijų pasidarė "nekošer". Nors buvo kviešti ir prašyti prisidėti prie lietuvių centro, vienok neprisidėjo. Atsakymas labai paprastas: sako, jeigu švento Jurgio parapija gali atskirai turėti atskirą "lietuvišką dieną," tai ir mes, nepristantys pagalbos parapija, galime turėti savo atskirą.

Bet pastarieji padarė gudriau. Jie išgarsino per kelis numerius vietos lietuvių laikraščiuose, kad bus "nepaprastai gražus ir įdomus programos, kokio clevelandiečiai dar nei matę, nei girdę." Tą nepaprastą "programą," ir da su šokiais, vesias kun. "daktaras" K. Širvaitis. Manau sau, tai tik pažangus kunigai, kad prie tokio "linksmo ir gražaus programo" nesibijo dar ir šokių prijungti gavėnios laikui. Mat, mes, tautininkai, dėlei mandagumo, kad neužgautume gerų katalikų, gavėnios laikui šokių nerengiam. Taigi šitokie skelbimai sutraukė užtekintai publikos. Nužioplinau ir aš. Bet kaip pradėjo pildyti tą "nepaprastą programą," tai pasijutau, kad pataikiau į kokią tai keistą ir nepriagusių jomarką. Mat, kun. "dr." K. Širvaitis, kuris priėmė visą programą ir mokino Krivazų chorą, pasirodė muziką ne daug nusimanas ir imasi ne savo amato (prastas daktaras). Prakalbėję pasakė pakenčiamai, bet ir ji geriau tikėtų bažnyčioj, negu svetainėje. Krivazų choras tačiau buvo tikri krivazai—vardas gerai pritaikintas ir toliau kalbėti neapsimoka, nes žemiau kritikos. Kun. J. Angelaitis mėgino ką tai kalbėti, bet išėjo prieš... P-lė Maloniutė padainavo neblogai. Kiti pamarginimai buvo pakenčiami. Aukų Vilniaus šelpimui (taip buvo garinta) surinkta apie \$60, bet kartu buvo pareikšta, kad tie pinigai busi nusiusti Katalikų Fondui, arba pasiūlyti čia vietoje. Tai štai, kur lietuvių doleriai eina! O čia buvo skelbta, kad visos aukos eis Vilniaus bado-uoliams šelpiti! Jeigu vilnietis nemokės atlikti ausinę kaip reikia, tai už amerikonišką dolerį nupirko skuduro ar duonos karnio negaus.

Kitas parengimas įvyko Clevelando Lietuvių Svetainėje keliomis valandomis vėliau, butent 8 val. vakaro. Čia jau visai kitokia dvasia. Matosi inteligentių būrelis šnekučiuojasi, taip pat didžiama vietos biznierių įsimašė tarpe publikos, ir eilinių tėvynainių pilnutėlė svetainė... Pagaliau, kavalierius Čalis atidaro vakarą, ir perstojo Alekšą Banį pasakyti įžanginę prkalbą. Šis irgi tituluotas asmuo, nes turi nuo Smetonos prisiūtą kryžių, ir dar galas lietuviškos juostos kabalioja apa-

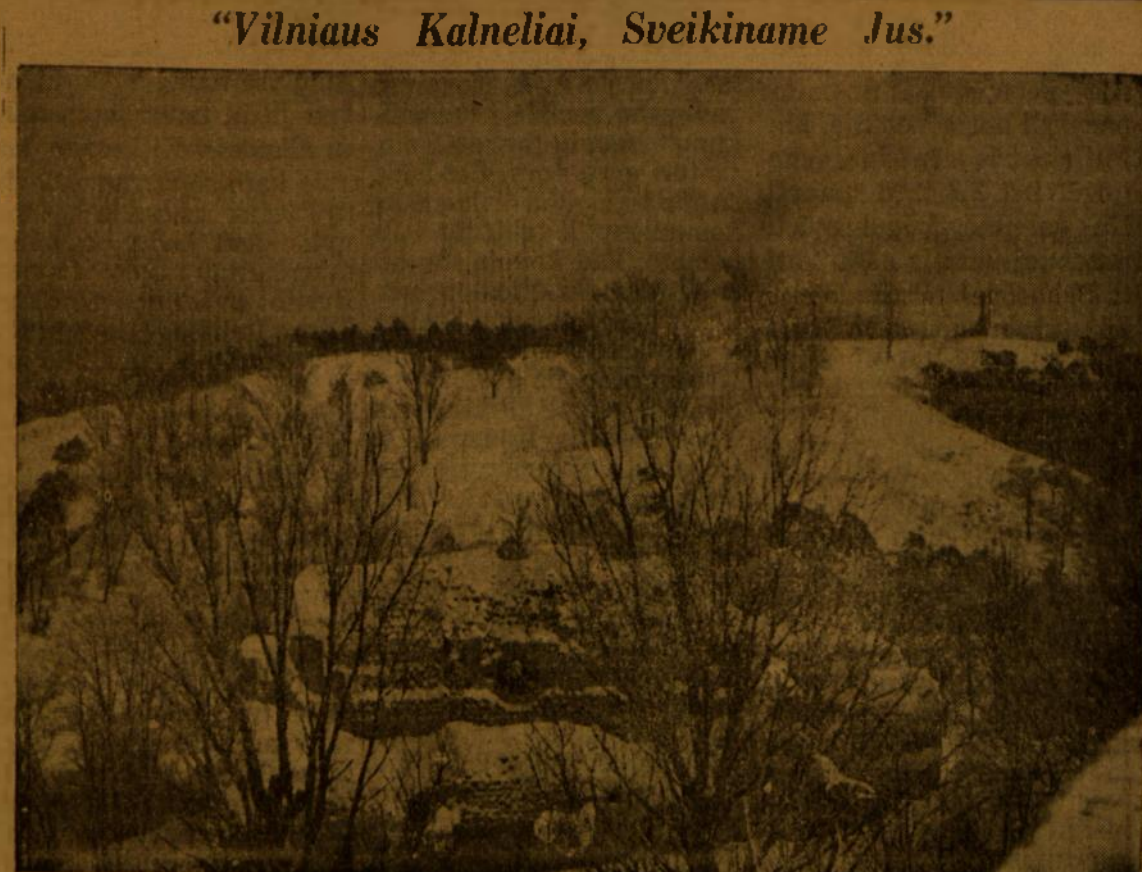
čioj. Ir jis niekad neužmirsta jo prisikabinti kada tik eina į kokią viešą susirinkimą. Bet kaip kalbėtojas, jis labai mizernas. Ir, kaip amerikiečiai sako, kartais biskį nesusavim, vadinasi, tankiai paslita nuo vieškelio, bet šių sykiu publikai nebuvau jau taip sunkus momentas perkėsti, nes kalbėjo labai trumpai ir tikrai apie vakaro tikslą. Po to atmaršavo burys dainuojančių vyrų kaip ir kareivių, sudainavo dar porą dainelių ir ant stiečiaus. Bet jų vadai, butent kamandierius, karis, ar puskaris, kaip jie ten nepavadinę, aprenktas visai netinkamai: asmuo visai mažukas, o metalinis puodas (šalmas) uždėtas ant galvos toks didelis, kad iš publikos žiūrint, atrodo lyg koks nepaprastas sutvėrimas pavožtas po cėberiu. Toliau sekė solo baritonas, "Jau slaviai sukilo." Išpildė vargonininkas Nakrašius—gana gerai. Po jo dainavo panelė Maloniutė, žvaigždė lietuvių tarpe. Toliau prkalbininkas, inžinierius P. Žiuris, kurio prakalbos clevelandiečiams niekad nenušibosta. Mat, jis nepataikauja niekam ir nei vienai sričiai, ir prie gražios, švelnios prakalbos, jeigu yra reikalingas, nesibijo pridėti kartais ir karčios kritikos. Taip jis ir šių sykių padarė. Bet tas labai nepatiko aukščiausi miltėms kunigams. Mat, jis pakritikavo Smetonos režimą, ypatingai užėmus Vilniaus kraštą, kur pilna su lenkėjusių ir lenkiškų kunigų, kurie šnipinėjo lenkų valdžiai, persekiodami lietuvių, uždarinėdami jų mokyklas, draugijas, nesikiriant nei bažnyčių, o Smetonos valdžia netik kad jų nesuareštuoja ir nepasiūnčia į Varnius, arba atgal per rubėžius, bet dar moka tiems išdavikams algas! Nors tai tikra tiesa, bet jėgamas čiams Angelaitis ir Širvaitis tas labai nepatiko, pasidarė net nepakenčiamai, ir jiedu norėjo bėgti iš salės. Ir gal būtų pabėgę, bet kalbėtojas pakreipė savo kalbą į kitą pusę, ir kunigai apsimano. Kavalierius tuomet perstatė kunigą kalbėti, sakydamas: "Dabar kalbėjo laisvamanis, socialistas, o dabar vėl kalbės tikras kunigas." Ir perstatė kun. Angelaitį. Bet būtų buvę daug geriau jam visai nebandžius kalbėti, nes iš jo kalbos išėjo nei šis, nei tas. Kokį tuziną sykių pakartojo esąs kunigas: "matote, aš esu kunigas, tikras kunigas" ir tt. Kąžin kas publikoj atsiliepė: "Is apykaklės panašus į kunigą, bet iš kalbos—ne." Toliau kunigas sako: "Jūsų tiek daug katalikų čia yra susirinkę, ir kodėl jūs tam bedieviui kelių nenumovė?" Publikoj pasigirdo garsus juokas. "Aš myniui," sako kunigas. Publika vistiek juokiasi. Toliau kalbėtojas pradėjo maišytis: "Vytautas buvo didelis žmogus, labai didelis; jis nenorėjo, bet apsikrikštino... Žiūrėkite, dabar Finijoj kariauja kokie negražūs žmonės, akis išpuť, dėl to kad bedieviai."

Ir taip užbaigė. Na, tai tau ir kunigas, sako viena moteriškė; nevertas nei gero versio! Bet davatkas tokią jo kalbą visgi paveikė. Jos pradėjo užti. Čalis pasiūto esąs karštam vandenį, nes inž. P. Žiuris užsimojo atsakyti nemokšai kunigui, kuris nesupranta, kur yra kritika, ir kur bedievybė. Publika irgi pradėjo reika-

lauti, kad nepraustaburniui kunigui būtų atsakyta. O davatkos užsimanė kelių, ir tiek. Na, ir tu, Čalei, suvalkink, kad nori! Pagaliau svetainėj pasidarė ramu ir inž. P. Žiuris turėjo progos paaiškinti savo kalbos turinį. Publika jam pritarė, kad mažamokslis kun. Angelaitis nesuprato jo kalbos. Kitas kalbėtojas jau buvo kunigas "dr." K. Širvaitis. Šis jėgamastis pasirodė tikras akrobatas. Besiskerečiodamas po estradą pašoko apie tris sykius aukštyn ir pradėjo šaukti: "Viešpatie! Galingiausias Dieve, išgelbėk Lietuvą nuo laisvamanų! Aš meldžiuosi prie tavęs!" Paskui pradėjo skaityti eilėraščių apie Lietuvos nepriklausomybę.

Baigiant programą, panelė Maloniutė sudainavo dar "Kur bakažė samanota." Ši daina ir dainininkė publikai niekados nenusibos. Kareivių choras irgi sudainavo dar keliatą dainų. Paskutinė buvo "Lietuviai mes esame užgime," kompozicija Sasnausko. Jie tą dainą beveik užkavomo. Sarmata buvo net svetainėje sėdėti. Mat, savanoriams kareiviams klasiška daina netinka.

Tai taip mes paminėjom nepriklausomybės paskelbi-

Taip išrodo "Vilniaus kalneliai" žiūrint iš Gedimino pilies kalno į Trijų Kryžių kalną gilia žiemos metu. Priešakyje matyti Gedimino pilies rytinio fasado griuvėsiai, toliau—kitapus Vilnelės upės slėnio—Trijų Kryžių kalnas ir Trys Kryžiai (dešinia me kampe viršuje). Toje vietoje rusai žudė 1863 metų sukilimo dalyvius. "Elta."

lauti, kad nepraustaburniui kunigui būtų atsakyta. O davatkos užsimanė kelių, ir tiek. Na, ir tu, Čalei, suvalkink, kad nori!

Pagaliam svetainėj pasidarė ramu ir inž. P. Žiuris turėjo progos paaiškinti savo kalbos turinį. Publika jam pritarė, kad mažamokslis kun. Angelaitis nesuprato jo kalbos.

Kitas kalbėtojas jau buvo kunigas "dr." K. Širvaitis. Šis jėgamastis pasirodė tikras akrobatas. Besiskerečiodamas po estradą pašoko apie tris sykius aukštyn ir pradėjo šaukti: "Viešpatie! Galingiausias Dieve, išgelbėk Lietuvą nuo laisvamanų! Aš meldžiuosi prie tavęs!" Paskui pradėjo skaityti eilėraščių apie Lietuvos nepriklausomybę.

Baigiant programą, panelė Maloniutė sudainavo dar "Kur bakažė samanota." Ši daina ir dainininkė publikai niekados nenusibos. Kareivių choras irgi sudainavo dar keliatą dainų. Paskutinė buvo "Lietuviai mes esame užgime," kompozicija Sasnausko. Jie tą dainą beveik užkavomo. Sarmata buvo net svetainėje sėdėti. Mat, savanoriams kareiviams klasiška daina netinka.

Tai taip mes paminėjom nepriklausomybės paskelbi-

Vėliau teko patirti, kad tas kunigas "daktaras," tai neseniai iš Belgijos atvažiuęs "pasaulėžiūros studentelis," o mano manymu, jis gali but pradedantis sociologijos mokinys.

Zanemunėikas.

PATERSON, N. J.

Bus dažytojų unijos valdybos rinkimas.

Pranešu Patersono lietuviams dažų darbininkams, kad bus dažytojų unijos rinkimai, todėl, jei norime kad unija tvirtai stovėtų, turime išrinkti gerą valdybą. Balsavimas įvyks kovo 30 d. Nepamirškite balsuoti už šiuos kandidatus: Tony Ventura—prez.; Al DiPietro—vice-prez.; John Tavana—sec'y-treas.; Ray Emidia—asst. sec'y-treas.; business agents—Louis Cappucci, James Falone ir Peter Saccomana; exec. board—Jos Maida, Louis Carbone, Tony Raymond, Carl Duva, Joe Galese, Armada Spada, Paul Puglisi, Tony Criscenzo ir Gene Garbocci; trustees—Vince Gallo, Tony Longo, ir Henry Van Slooten; sergent-at-

arms—John Wesnick ir Anthony Cappuccio. Balsuokite "straight" Tony Venturo tikėtą, jeigu norite, kad būtų unija tvarkinga ir patalpa.

thony Cappuccio.

Balsuokite "straight" Tony Venturo tikėtą, jeigu norite, kad būtų unija tvarkinga ir patalpa.

Susirgo Antanas Sadaunikas, žinomas lietuvių biznieri.

Sveiksta Zofija Linkiute, neseniai atvažiuusi iš Lietuvos, ji gyvena po num. 267 River st.

Pasikorė Mrs. J. Rigar. Saužudystės priežastis nežinoma. Spėjama, kad tai šeimyniškas nesutikimas privedęs prie to. Ji buvo žydų tautybės. J. Matačiunas.

LAWRENCE, MASS.

Socialistų prakalbos buvo įdomios.

LSS 61 kuopa buvo surengus Lietuvų Kliubo svetainę prakalbas 17 kovo po pietų. Apgarsiniuose buvo skelbiama, kad kalbės "Keleivio" redaktorius S. Michelonas ir "Naujosios Gdynės" redaktorius J. Stilonas. Bet drg. S. Michelonas nepribuvo dėlei blogos kelionės. Taigi kalbėjo vienas drg. J. Stilonas iš Brooklynos. Žmonių prisirinko pilna svetainė ir tuojaus po 2-jų prasidėjo prakalbos. Drg. J. Stilonas paaiškino, kad seniau jis buvęs socialistas, bet vėliau nuėjęs su komunistais, nes buvęs įsitikinęs, kad komunistai tikrai dirba darbininkų labui. Bet nuvykęs Rusijon ir pamatęs ten visą diktaturą, pasipiktino ir sugrįžęs prie socialistų.

Drg. Stilonas yra geras kalbėtojas. Jis net su humoru papasakojo, kaip jis ruošs revoliuciją Vilniuj. Mickevičius (Kapsukas) paskyręs jį "generolu" ir pavedęs nuversti Lietuvos valdžią. Sušaukę didelį būrį žmonių, bet neturėję vėliavos. Kur ją gauti? Ogi vienas, girdi, atneša raudoną moters anudaroką. "Susidrasėm ir pasidarėm kelias vėliavas," sako kalbėtojas.

Bet Mickevičiui Stilonas nepatiko, tai iš bolševikiško generolo jis persikėlęs į menševikus. Publikai buvo girdaus juoko iš tokių įvykių.

Drg. Stilonas kalbėjo dviem temom ir gerai išaiškino dabartinį karą, Rusijos susidraugavimą su Vokietija ir kokią dabar rolę lošia Stalinas su Hitleriu.

Mūsų komunistams tas nepatiko. Viena moteriškė atsislojo, atsisuko į publiką, pagarbino Molotovą ir pabėgo iš svetainės. Kiti ko-

munistai pakilo su klausimais. Bet, duodami klausimus, jie patys pradėjo juos ir atsakinėti, pradėjo kalbėti visai koliot. Pasirodo, kad komunistai per 20 metų kulturingumo neišmoko. Socialistai visuomet yra mandagūs ir nieko nepravardžiuoja. Dėl to ir žmonės juos gerbia.

Aukų sumesta \$4.69.

F. A. V.

Kas Mums Rašoma

Akron, Ohio. — Šiomis dienomis mirė Kazys Norkus, SLA 198 kuopos narys. Palaidotas laisvai Glendale kapinėse. Kuopos sekretorius P. Yurgelis pasakė prie karsto atsisveikinimo prakalbą. Velionį lydėjo 37 automobiliai ir buvo daug vaikų. Buvo kilęs iš Šiaulių apskrįčio, Gruzdžių parapijos, šiupelių kaimo. Amerikon atvyko 1907 metais ir apsigyveno Rumforde, Me, paskui persikėlė į Akroną, kur išdirbo Goodrich gumos dirbtuvėj 22 metu. Paliko moterį Salomėją, po tėvais Bačaitė, 25 metų amžiaus sunų Vladą ir 13 metų dukrelę Eleną. Šeimyna taria nuosirdy aių visiems už gėles ir paskutinį patarnavimą. Velionis skaitydavo "Keleivį," "Naująją Gadynę," "Tėvynę" ir kitus pažangius laikraščius. Sirgo 8 mėnesius reumatizmu, paskui gavo širdies ligą ir 14 vasario atsisveikino su šiuo pasauliu. Lai buna jam lengva išsėtis šios šalies žemelėj.

P. Yurgelis.

Atsakymas ir patarimas.

"Laisvės" 18 kovo laidoj tilpo Jaunučio nusiskundimas ir maldavimas, kad radijusninkai negadintų jo nervų radijo programom.

Čia turiu pasakyti, drauge Jaunuti, kad per daug reikalauji iš radijusninkų, kad jie duotų tokią programą, kad būtų kaip gyduolė tamstos nervams. Tai bus persunkti užduotis, kadangi jie nėra gydytojai, ir nemanau, kad jie galės tamstai pagelbėti tamstos reikalavime. Aš patariu tamstai pasitarti su gydytoju. Be abejonės, jis tamstai pagelbės, jeigu tik nelauksi per ilgai.

Jūsų artimas draugas.

Nuo Redakcijos: Ar "radijusninkai" gadina kam nervus, ar ne, mes nežinom; bet kad jie daro lietuviams sarmatą savo "programomis," tai dviejų nuomonių negali but.

BROOKLYNO LIETUVIŲ NAUJIENOS

Karštas ginčas.

Apie mūsų Piliiečių Kliubą, paprastai, susirenka daug lietuvių ir jie visados turi apie ką ginčytis. Anądien einu pro Kliubą ir žiūriu, kad keli vyrai prisipyrę prie sienos akeja vieną "laisvietį." Tas žmogelis teisinasi, kad angliškai nemoka, tai ir nežina, ką "New York Times" 16 kovo laiduje James Aldridge rašė apie rusų 44-tos divizijos Suomioj sunaikinimą. Vargšas "laisvietis" rodo kovo 18 dienos "Laisvę" ir sako: "Na, žiūrėkit, ar čia ne to paties Aldridge'aus pasakytas, kad raudonarmiečiai sutremė finus?"

Bet kiti jam tuojaus parodo, kad "Laisvę" meluoja. Ji iškraipo net svetimų korespondentų pranešimus, kad finai išrodytų "raudonarmiečių sutrempti."

Vienas vyras išsitraukia ir perskaito "New York Times'o" iškarpą, kur Aldridge aiškiai rašo: "Typical of any Red Army unit was this Forty-fourth division which was destroyed between Suomussalmi and the Russian border in January."

Perskaitęs tuos žodžius, tas vyras aiškina komunistui: "Matai, kaip jūsų 'Laisvė' meluoja. Aldridge rašo, kad 44-toji bolševikų divizija buvo sunaikinta, ir pasako kurioj vietoj ji žuvo, o 'Laisvė' iškraipo to karo korespondento žodžius ir supildo iš jų pasaką, buk iš tos vietos raudonarmiečiai pasitraukę."

"Laisvė" suklustavo visą Aldridge'o straipsnį, pasakoja tas vyras toliau. Kad rusų spėkos didesnės, kad jie turi daugiau karo mašinų, tai niekas juk negiginėja, sako šitas vyras; bet rusams stinga išsilavinimo ir gudrumo. Jie išsiriakio siaura linija, kaip žąsys, ir nuėjo per Suomijos miškus. Suomiai juos išleido šalies gilumon, paskui atkiro juos nuo bazės ir pradėjo iš visų pusių pliekti. Ir taip buvo sunaikinta visa 44 divizija. Kurie išliko gyvi, tai buvo paimti suomių nelaisvėn.

Į šitą ginčą įsiūko ir kitas vyras iš burio. Teisybė, sako, "Laisvė" paduoda falsyvas žinias. "Net kito žmogaus raštas išverčia priešingon pusėn. Tas rašo, kad bolševikų divizija buvo sunaikinta, o 'Laisvė' padaro, kad ta divizija finus sutremė. Užtai komunistai ir neįsisveikino su šiuo pasauliu. Lai buna jam lengva išsėtis šios šalies žemelėj."

Mūsų "laisvietis" nebežinojo ką atsakyti, tai pradėjo teisintis. "Jūs," girdi, "tikit kapitalistų spaudai, tokiai kaip 'New York Times,' o aš netikiu..."

"Tu gali sau netikėt," atšauka jam vienas diskutantų, "bet tavo 'Laisvė' žinias ima ne iš Stalino ar Molotovo pranešimų, o iš 'New York Times' korespondentų ir da savotiškai jas iškraipo. Jeigu tos korespondencijos buvo nevisai teisingai korespondentų parašytos, tai 'Laisvės' iškraipytos jos pasidaro jau tikras humbugas. Ji nori įkalbėti komunistams, kad kapitalistų spauda meluoja, o tuo tarpu pati ima iš tos spaudos žinias ir da savo melą ant jų užtepa. Ji nori, kad komunistai manytų, jog Sovietų armija yra nenugalima ir kad suomiai visai negalėjo prieš ją atsilaikyti. O tuo tarpu faktas yra toks, kad rusai laužėsi Suomijon didžiausiomis spėkomis, pra-

rado virš 200,000 savo kareivių užmuštais, virš 400,000 sužeistais, ir per visą karo laiką negalėjo nei kojos gerai į Suomiją įkelti. Ne užėmė nei vieno miesto."

"Bet finai pasidavė," įkirta "laisvietis."

"Taip, taip; jie pasidavė... Jie pasidavė todėl, kad Hitleris pagrasino savo armiją prisiūsiąs, jeigu neprisims rusų siulomos taikos. Tai ką jūs manote, ar Suomija, turėdama tik 3,700,000 gyventojų, eis muštis su dviem didžiausiais priešais? Neis. Jie sustojo mušei. Bet jie parodė pasauliui, kad rusų raudonoji armija nėra jau tokia "nenugalima," kaip mūsų komunistų spauda bubnino. Ir Finija nėra sumušta; jos armija nesunaikinta. Tiesa, ji priėmė biurarias rusų sąlygas. Bet juk 1918 metais vokiečiai nuo talkininku priėmė dar biau-

resnes taikos sąlygas. O kas šiandien? Vokiečių tautoje išaugo kerštas, pasipiktinimas prieš alijantus, ir šiandien vokiečiai jau baigia daužyti Versalio padarytą sutartį. Su rusais irgi tas pats. Jie 1917 metais pasirašė begėdiškiausią sutartį su vokiečiais. O šiandien komunistas pasibučiavo su vokišku nacizmu ir išvien puola mažasias tautas, naikina jas. Istorią šiandien vienokia, o ryt, po ryt gali but kitokia. Karais ir užkariavimais niekas pasaulio nesutvarkė ir nesutvarkys."

Pradėjo rinkties daugiau žmonių, kurie juokėsi iš to "Laisvės" suvadžioto žmogaus. O jis neįmavo ir kartoj: "Mat, visi ant savo kurlpalio traukia."

"Ką jau čia ant savo kurlpalio! Matai, kad 'Laisvė' pavirto žinių klastuotoja. Jeigu ją vieną skaitytum, tai liktum tikras nežinėlis. Tie, kurie tik ją vieną skaito, tai taip ir kalba, kaip kad būtų nuo Marso žemėn nukritę. Laikraštis gali turėti poziciją, gali tą poziciją, kad kartais ir klaidinga, ginti; bet jei jis klastuoja žinias, tai jau jis ne laikraštis, bet 'pantaplinis paštas,' kaip kitąsyk L. Pruseika apie 'Laisvę' sakydavo."

"A, bet dabar L. Pruseika taip nesako," atsiliepė "laisvietis."

"Taip, dabar nesako, nes duoną iš komunaciško biznino valgo. Dabar juk ir A. Bimba nesako, kad 'Laisvės' redaktorių smegens restorano kopustais atsiduoda. O juk mes pamename, kad 1922-23 ir 24 metais A. Bimba 'Troickio giraitėje' tokius komplimentus laisviečiams teikė."

Tiems vyrams besiginčijant, aš pasiūliau "Keleivį," kaip vieną švariausią ir teisingiausią laikraščį; užsirašyti. "Laisvės" suvadžiotas žmogelis sako: "Aš retkarčiais jį skaitau" ir reiks užsiprenumeruoti." Užsiprenumeruok dabar, paraginau aš. Tuojaus padavė du dolerius. Kitas dolerį už pusmetį. Sakau: "Vyrai už tai!" Dar apie porą pasizadėjo užsiprenumeruoti trumpoje ateityje.

Nors teko girdėti karštus diskusijas, bet jos geros, gauta pora "Keleivio" skaitytojų.

Vytautas Katilius.

ELIZABETH, N. J.

"KELEIVIS" galima gaut pavieniais numeriais, sekančioj vietoj:

Mrs. V. Petkus, 227 First st. Ji užlaiko Saldainių ir kitokių smulkmenų krautuvę. (-)

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Maikie, lipkim ant stogo ir šaukim: ura! Tegul girdi visas svetias, kad mūsų tauta kyla! Koman, lipkim nors tvoros!...

—Ko čia dabar taip rėkauji, tėve? Ar galvoj negėrai pasidarė?

—Na, ar tau, Maikie, ne linksma?

—O kodėl man turėtų but taip linksma, tėve? Juk aš nieko negėriau.

—Na, o "Draugo" gazietos tu neskaitei?

—Ne.

—Tai valuk tu tau ir ne linksma. Paskaityk, tai pamatysi, kokia garbė ateina mūsų tautai.

—O iš kur ji ateina?

—Turėsim savo lietuvišką patroną dangaus karalystėje.

—Aš ir maniau, tėve, kad tu pasakysi tokia nesamone.

—Kodėl nesamone?

—Visų pirma todėl, tėve, kad tokio krašto, kaip "dangaus karalystė", niekur nėra.

—Nebliuznyk, Maikie! O kur visi šventieji gyvena, jeigu dangaus karalystės nėra? Ką?

—Šventieji, tėve, visi po žeme. Gyvų jų nei vieno nėra.

—Ar bečysi, Maikie, kad nėra?

—Nesiskubink, tėve, taip greitai "bečyt", nes pralaimėsi.

—Olrait, Maikie, jeigu tu taip kalbi, tai eikim į bažnyčią, o aš tau parodysiu apie penkiasdešimt visokių šventųjų. Tada nesakysi, kad jų nėra.

—O ar jie gyvi?

—Dabar jau negyvi, ale buvo kitąsyk gyvi.

—Atleisk, tėve, bet tu čia labai susipainiojai. Pradėjai apie šventųjų gyvenimą dangaus karalystėje, o man nori parodyti bažnyčioje molinius ar medinius daiktus. Ką gi jie turi bendra su šventaisiais, kurie, tavo aiškinimu, gyvena dangaus karalystėje?

—Uskizumi, Maikie, gal aš biskį ir susipainiojau. Ale aš tau pasakysiu, kad savo šventą patroną mes vistiek turėsime.

—Taj kas iš to, tėve? Ar manai, kad policija tuomet tavęs neareštuos?

—Juokų neprovok, Maikie, ba čia ne fonės. "Draugo" gazietą rašo, kad mes šiuo gausim savo šventąjį. Ant to esąs pažinčytas vyskupas Jurgis Matulevičius. Mudų su zakristijonu jau ir painė ant tos intencijos išgėrėm. Sakom, gal ir mu-

KAIP KAS MAN ŠIANDIEN IŠRODO.

— CH. PUŠYNAS. —

Pasirodo, kad Sovietų Rusija nepajėgė iš Suomijos padaryti antrą Lenkiją. Mušėsi virš tris mėnesius, o neįjėgė net Viborgo paimiti. Kas gal ginčyti, kad sovietų raudonoji armija nėra "druta?" Nieka! Pradėję aplė 200 tukstančių savo kareivių, apie 15 tukst. išžudę rusams padaryti taiką. Vis vien geriau taika, negu karas. Dabar ir mūsų komunistai geriau jaučiasi, kad tukstaniams nekaltų darbininkų kraujas nuleistas, jų sukurtas židinis sunaikintas. Tie našlaičiai, tos žuvusiųjų vyrų žmonos, motinos ir tėvai nepamirš komunistų; jie juos minės kaipo žiaurūnus, kurie užpuolė jų šalį ir naikino be jokio pasigailėjimo. Jeigu kas mano, kad komunistinės Rusijos susivienijimas su nacių Vokietija eina darbininkų naudai, tai tepažiūri į sunaikintą Suomiją...

Kada šiaurėje mušiai pasibaigė ir rusų armijos pasiūso nuo kovos su suomišiais, tai kyla klausimas, kur dabar užliepsnos antras karas? Vieni mano, kad Balkanuose, o kiti, kad Vakaruose, prie Francuzijos Maginot linijos. Amerikos diplomatai numato taiką, nes tuo tikslu Ribbentropas nuvyko į Romą pasitarti su Mussoliniu. Anglija prasitarė Chamberlaino lupomis, buk ji rengiasi dideliems "žygiams." Teisingai pasakė švedai, kad anglai mvl kalbėti apie "didelius" žygius tik ant popieros. Atrodo, kad jie žino ką kalba. Komunistai rėkė, kad anglai davę Suomijai tiek ir tiek "pagalbos", o švedai sako, kad tik 50 liuosnorių iš Anglijos tepribuvo. Visa pagalba finans buvo teikiama tik iš Švedijos ir Norvegijos. Atrodo, kad anglai su francuzais neina svetimųjų ginti, o ginesi tik patys save. Mat, kaip tas posakis sako: "Savi marškiniai vis arčiau prie kuno, negu svetimi."

"Laisvės" korespondentas W. G. Lasky plepa kaip tikras komunistas, niekina socialistus ir demokratiją, ir ginasi nesąs joks komunistas. Jei kas įrodys jį buvus kur nors komunistų mitinge, tai jis duosias \$10 dovanų. Bepiga turtinam ant svieto gyventi. Gal savo oponentus mušti dešimtinėmis, nereikia nei argumentų. Bet kokia čia svarba, ar Lasky buvo komunistų mitinge, ar ne. Gana to, kad jis komunistiškai protauja. Jeigu jo apylinkėj tokių mitingų nebūna, tai žinomas dalykas, kad jis negalėjo juose dalyvauti. Reiškia, atsiliejęs žmogus. O vis dėl to jis norėtų "mokyti" kitus net labai komplikuotos tarptautinės politikos. Anot tos patarlės, "atvožnas vyra." Yra vienas toks ir Brooklyne. Tai Stakovas. Jis kartą pareiškė neskaitys jokių laikraščių, tačiau galis visur pamokyti tarptautinės politikos. Mat, komedijantų yra visur.

Yra gerų norų tu inčiu žmonių. "Laisvės" No. 66 Susininkų Jurgutis sako: "Atminkime, draugai, kad gal nereikės ilgai laukti, ir prisiėis vėl iš naujo šaukti visų organizacijų susirinkimai ir tverti kongreso skyrių, kurį dabar likvidavot!" Žmogus gerų norų! Jis kalba ir apie demokratines valdžias atsteigimą Lietuvoje. Jis pyksta ir ant Grigaičio. Jam stebėtina, kad Brooklyne Grigaitis turi tiek daug

pasekėjų. Jis bara savo frenus, kam jie A. L. Kongreso vadovybę pavedė į "nepatinkimų" žmonių rankas. Taip, jis turi gerų norų. Bet bėda su juo toji, kad jis nemoka komunistų katakizmo. Jis nemato, kad komunistai atmetė demokratijos principus ir nuėjo garbinti Stalino ir Hitlerio susivienijimą. Na, tai kaip jie garbindami diktatorius gali dirbti Amerikos Lietuvių Kongrese ir reikalauti demokratijos atsteigimo Lietuvoje? Juk Stalinas ir Hitleris dabar veda aršiausį karą prieš demokratines valstybes. Amerikos Lietuvių Kongresas buvo išteigtas kovai už demokratijos atsteigimą Lietuvoje ir prieš fašizmą. Komunistų sriovė, kuri 4 metai atgal smerkė fašizmą, šiandien remia jį. Remti diktaturas ir kariską avianturas lietuvių organizuotos masės nepritars. Sykį komunistas jas apmově, bet daugiau nepažiuo. Tad Susininkų Jurgutis geri norai neišsipildys.

Praėjo "Naujos Gdynės" suvažiavimas. Tai grupė žmonių, kurie kadaise buvę komunistų eilėse. Komunistai sakė: "Klasijų kovai atstojant, reakcijai didėjant, priviso kinkadrebių komunistų eilėse, kurie pasimoję paglemžt komunistinę spaudą, kuri nesvyruojančiai eina prieš reakciją, prieš fašizmą." Tuos "kinkadrebius" jie prakeikė, pasmerkė ir išmetė iš savo tarpo. Gerai, kad čia demokratinis kraštas, o jeigu ne, tai naujagdyniečių jau nebūtų ne kaulelių likę — visi būtų tapę sušaudyti kaip "balliai", kaip "fašistų" sebrai. But buvęs toks pat sudas, kaip 1936-37 metais buvo Sovietų Rusijoje, kur suteikim didesnė pusę Rusijos Komunistų partijos Centro Komiteto narių ir du Komunistų Internacionalo pirmininkus už "parsišlavimą" vokiečių naciams.

Bet Amerikoje draugas Bimba negalėjo draugą Pruseiką sušaudyti, ir pastarasis įsteigė priešingą Bimbai organizaciją, kuri dabar leidžia "Naująją Gdynę." Jos suvažiavimu draugai prisiuntė su pasveikinimais: daugiau kaip \$300 auku Nors Pruseika sugrįžo prie kazionojo komunizmo, tačiau įkurta jo organizacija ir laikraštis gyvuoja. Jei kazonieji komunistai iškel kada "sudą" Pruseikai, tai jis turės atsakyti ir už šito organizacijos įsteigimą.

"Laisvėje" A. Bimba dejuoja, kad ji "Draugo" redaktorius iškoliojęs ir visus komunistus pavadinęs nutautėliais. Maskvos davat-komis. Ištiesų, "Draugui" taip rašyti neišpuola. Juk jie, kaip katalikiškas laikraštis, turėtų žinoti, kad ir Romos kunigai ne savo tautą pirmą vietą laiko, bet Romą. Ju vieti tautos "reikalai" prasideda su Roma ir baigiasi su Roma. Komunistai gi viską pradedą ir baigia Maskvos garbei. Taigi, anot tos žmonių pasakos, katalikas puodą vana, o abudu suodini. Dėl to mažmožio nereikėtų sielosios — išties, Antanai, dešiniajai ranka, o gal koks prabasčius priims ją. Gal "Draugas" nežino, kad komunistai ištiesė jiems savo dešinę ranką. Pasisveikinkite, nes abiems tautos reikalai apei-na tiek, kiek iš savo tautiečių dolerių galima išmelžti. Jeigu dolerių yra, tai ir tauta gera, tautos idealai geri. Vaina čia eina dėl dolerio, o ne dėl tautos labo,

Kovo 18 d. Brennerioje susitiko Hitleris su Mussoliniu pasitarti. Kalbėjosi dvi valandas. Apie ką jiedu tarėsi — paslaptis. Bet spėlojimų yra daug. Vieni mano, kad jiedu tarėsi apie taiką su aliantais. Kiti mano, kad apie karo sąjungą su Sovietų Rusija. Aš esu linkęs manyti, kad jiedu kalbėjosi daugiansiai apie Sovietų Rusijos ir Italijos santykius. Tarpe Italijos ir Sovietų Rusijos santikiai nuo 1924 metų buvo geri. Juos sugadino Ispanijos vidaus karas, nes rusai smarkiai supliekė italų armiją Guadalarajo kalnuose. (Italus tenai supliekė patys ispanai.—Red.) Užtai Mussolinis negali rusams dovanoti. Nesenai da jie špygom apsižadė. Mussolinis pagrasino, jeigu Sovietų Rusija lys į Balkanų valstybes, tai jis netylėsias. Rusai jam išnaudojo priminė Guadalarajo ir Kaporeto likimą. Tas įžeidė Mussolinio fanaberiją ir jis pasiviro į aliantų pusę. Hitleris numatė pavoju. Tai ve, kodėl buvo reikalingas diktatoriams pasimatymas Brennerioje. Jeigu Hitleriui pavyko Mussolinį perkalbėti, tai Berlyno, Romos ir Maskvos ašis sustiprėjo. Derybos tuojaus paaiškės Balkanų valstybėse. Apie taiką juk galima kalbėti, bet imperialistams reikia plėsti savo sienas į svetimus kraštus, o tie kraštai, tai Balkanai. Kol kas keliamas rikšmas prieš Angliją ir Francuziją. Rėkia ant francuziško ir angliško imperializmo, o tuo tarpu patys grobia svetimas žemes ir plečia savo imperijas. Tokia visų imperialistų taktika.

Ludwig Lore, "New York Posto" kolumnistas, pastebi, kad Thaelmanas, garsus Vokietijos komunistų vadas, tebesėli Hitlerio kalėjime. Apie tai praneša kitas žymus Vokietijos komunistas, Willi Muenzenberg, Paryžiuje einančiam vokiečių laikraštukyje "Die Zukunft." Jis sako, jog Hitleriui su Stalinu susibčiuliavus, Ernst Thaelmanui ir kitiems suimtiems komunistams buvo pasiulytos blankos, kad jie pasirašytų ir užgirtų Adolfo su Juozu vienybę. Apie trys šimtai komunistų pasirašė, tai Hitleris paleido juos iš kalėjimo, susodino į traukinį, užrakino ir išvežė į Rusiją, o tuos kurie nepasirašė, paliko tebesėdinčios kalėjime. Komunistų teoretikas Thaelmanas irgi pasiliko sėdėti, nes atsisakė Stalino-Hitlerio vienybės užgirti.

Kaip kas mvl argumentuoti, kad, girdi, jeigu Amerikos kapitalistai aukoja suomiams pinigų, tai darbininkai turi tik ranką nuimoti. Bet gyvenime netaip yra. Rusijoje įsikurus Sovietams, Amerikos, Anglijos ir kitu kapitalistų šalių inžinieriai važiavo pagalbėti bolševikams išvystyti pramonę, pastatyti fabrikus ir elektros stotis. Jeigu tokių argumentuotojų argumentus imti už gryną pinigą, tai komunistai senai turėjo spiaunt Sovietų Rusijos, nes ten daug kapitalistų inžinierių "socializmą" statė. Bet komunistai taip nedarė, neįkėty taip daryti nei kitiems. Ką žmonės sukuria, ką gero įsteigia, reiktu tik pagirti. Jeigu mažutė Suomijai aukojų unijos, aukojų biznierių ir stambūs pramonininkai ir bankieriai pinigų, kad jie apsigintų nuo 20 amžiaus barbarų, tai, manau, geras dalykas.

Teko matyti L. Trockio "Revolucinary Age." Stebėtinas tas žmogus. Jis kritikuoja Staliną, kad šis 1920 metais pastojęs jam kelia

GERA PAMOKA LENKAMS

Už kitataučių persekiojimus, lenkams patiems tenka ragauti jų prieš kitus vartojamų vaistų. Bent lietuviams lenkų gailėtis netenka, nes pasigrobę lietuviams priklausomus plotus, jie smaugė ir kaip įmanydami mūsšikius engė ir niekino. Dabar su lenkais panašiai apsieina vokiečiai.

Kas-ne-kas, bet lenkai, šimtmečius po svetimu jungu vergavę, žinojo kas yra pavergtiems laisvės spindulėlis; todėl atgavę liuosybę, turėjo patys ja džiaugtis ir kitom tautom leisti džiaugtis. Bet kas tau! Francuzams ir anglams padedant atgavusi laisvę, Lenkija tuojaus pradėjo plėsti kitas tautas. Ne teisėtu būdu praplėsti savo šalies ribas, Lenkija pasijuto didelė ir ža'inga; ji užmiršo, kad pati neseniai kitiems vergavo.

Lietuviai, nuo neatmenamų amžių Lietuvos plotuose begyvenę, Lenkijai tas sritis užėmus, buvo traktuojami, kaipo bieteisai vergai: jų kalba slopinama, mokyklos uždarinėjamos, laikraščiai baudžiami, susirinkimai draudžiami, veiklesnieji lietuviai kalinami, lietuviybė visais būdais neigiama. Lenkija, kaipo savistovė valstybė, trumpai tegyvavo, o betgi prispaustom tautom paliko neužmirštamą savo žiaurų apsiėjimą. Daugiausia po Lenkiją kentė lietuviai, žydai, rusinai ir gudai. Todėl dabar ne vienas jų gal džiaugiasi, kad po vokiečių lenkų ponių vašinama jos pačios vaistais.

Lenkai lietuviams niekad nebuvo bičiuliai; nežiurint kad jie Lietuvai geriau gyveno, negu patys lietuviai savo tėvų žemėje, jie lietuviškai nesimokė, lietuvių kalbą kiek galėdami neigė. Jie nėra geresni nei prie dabartinės Lietuvos valdžios pačioj Lietuvoj; nors turi plačias teises, leidžia savo pasmaugti Suomiją. Trockis jau tada būtų sudorojęs suomių, bet jį sulaukęs Stalinas ir Leninas. O po 20 metų pats Stalinas jo, Trockio, planus vykdydas. Atrodo, kad Trockis nėra dėl ko su Juozu pyktis, nes jie vienas kito pradėtus darbus papildė, nors ir po 20 metų laikotarpiu.

SLA kilo triukšmas dėl "Tėvynės" redaktoriaus išsiūkimo. Komunacijai tuo sušuko: "Žiūrėkite, kas darosi SLA!" Bet susirinko SLA Pildomoji Taryba su apšviestos komisija, pasitarė, ir iš to debesio nei lašo lietaus. O komunistai putė tą debesį, putė, ir vis zakė, kad bus—bus! Prasti pranašai.

Tačiau iki lenkų bičiulio Smetonos valdžios Lietuvos piliečiai nepasius į "koncentracijos" stovyklą, lietuviams visada bus pavojus iš lenkų pačioj Lietuvai, o paskui ir iš Lenkijos, kaip ji atsigaus. Lenkija nebuvo ir nebus Lietuvai drauginga; ji amžinai tykos Lietuvą pavergti. Tik klerikalai ir fašistai nenori matyti šito pavojaus Lietuvai. Pakruojietis.

Nuo Redakcijos. — Mes nepritariam kerštui.

SVEIKAS IR GARDUS ALUS TAI LIETUVIŲ ISDIRBYSTES

**Brockert's
ALE**

KURIE NORI TIKRAI GERO ALAUS ATSIGERTI—PABANDYKIT TIKRO LIETUVIŠKO ALAUS

GAUNAMAS IR BONKUTESE

PRASYKITE VALGYKLOSE IR TAVERNLOSE.

BROCKERT BREWING CO., Inc.

TELEFONAS
Worcester—5-4334

81 LAFAYETTE ST.,
WORCESTER, MASS.

Bostono Skyrius, 1410 Columbia Road,
South Boston 2271. South Boston. Tel.

Ivairios Žinios.

Brooklyne Suimtas Žmogžudžių Sindikatas.

Žmogžudžiai gaudavę nuo \$3 iki \$10 už galvą.

Laikraščiai praneša, kad Brooklyne tapo susektas "žmogžudžių sindikatas," kuris už tam tikrą atlyginimą apsiimdavo nužudyti bet kokį žmogų. Tos gaudjos "patarnavimu" naudodavosi visokie raketieriai, norėdami pašalinti sau iš kelio konkurentus, pavojeingus liudytojus ir kitus. Buvę daroma taip: raketieris ateina į sindikatą ir pasako, kad toks ir toks asmuo turėtų būti "likviduotas." Sindikatas sutinka tai atlikti ir pasako, kiek tai kainuos. Gavęs pinigų, sindikatas siunčia žmogžudį ar kelis jų, kad nužudytą asmenį nušautų. Paprasti žmogžudžiai gaudavę už šią darbą po \$5 ir iki \$10 nuo galvos.

Pereito nedėdienio naktį Brooklyne buvo areštuota jau 10 tos gaudjos žmogžudžių. Jie jau prisipažino nugalabiję 12 žmonių. Kaina už žudymą buvusi ne vieno. Kokių nežymų biznierių tie galvažudžiai nudėdavę ir už \$3. Vienas jų gavęs \$20, kad nužudytų viešbuty apsiėmusį asmenį. Kad prie jo prisitaikyti, žmogžudys turėjo pasisamdyti tame viešbuty kambarį ir išbūti tenai 3 paras, iki jis tą asmenį nužudė. Apmokę visus išlaidas, jam likęs tik vienas doleris "pelno."

Sindikatas siuntinėdavo savo žmogžudžius ir į kitus miestus. Jie pasiekdavę net Californiją.

ISVIJO AMERIKOS KONSULĄ IŠ LENKIJOS.

Washingtono valdžia iki šiol turėjo atdarą generalinį savo konsulatą Varšuvoje. Pereitą savaitę vokiečiai pareikalavo, kad tas konsulas būtų uždarytas ir konsulas su visais savo padėjėjais išvažiuotų. Washingtonas dėl šio reikalavimo užprotestavo, bet Berlynas tą protestą atmetė. Amerikos konsulas dėl to buvo uždarytas ir konsulas su dviem vice konsulais išvažiavo iš Varšuvos.

LIETUVIŲ BALSAS IŠ AUSTRALIJOS.

"Elta" praneša, kad Kaune esąs gautas iš Australijos šitokio turinio laiškas: "Mes, Sydney lietuviai, išgirdę iš vietinės spaudos, kad Lietuva atgavo Vilnių, su didžiausiu džiaugsmu vyko vienas pas kitą tos linkemos ir svarbios žinios pranešti. Spalio 14 dieną daug lietuvių susirinko į šeimyninį butą pas pp. Augustaičius, nes klibą paimti nebuvo laiko, kadangi visi norėjo kuoskučiausiai susirinkti ir dalintis džiaugsmu. Sugrįdojo Lietuvos ir Anglijos himnus. Tai buvo tikras džiaugsmo metas. Iš džiaugsmo susijaudinimo neapsiėjom ir be asarų. Kiekvienas sveikinosi, bučiavosi, dainavo daineles. Pasakyta daug kalbų kalbėlių. Ypatingai džiaugėsi Sydney lietuviai kareiviai, anuomet buvę Vilniaus dalyse ir lenkams spaudžiant turėję jį apleisti. Visi labai džiaugėsi atgautu Vilniumi ir savo širdyje gliai prisiminė ginklo draugus, dėl Vilniaus nustosiusius gyvybės."

Po laišku pasirašęs išeivis A. Bauža. Kada ir kaip lietuviai į Australiją pateko, nėra žinių. Iš Lietuvos į Australiją yra kelis kartus toliau, negu į Jungtines Valstijas. Iš New Yorko iki Australijos miesto Sydney yra 15,300 mylių su viršum.

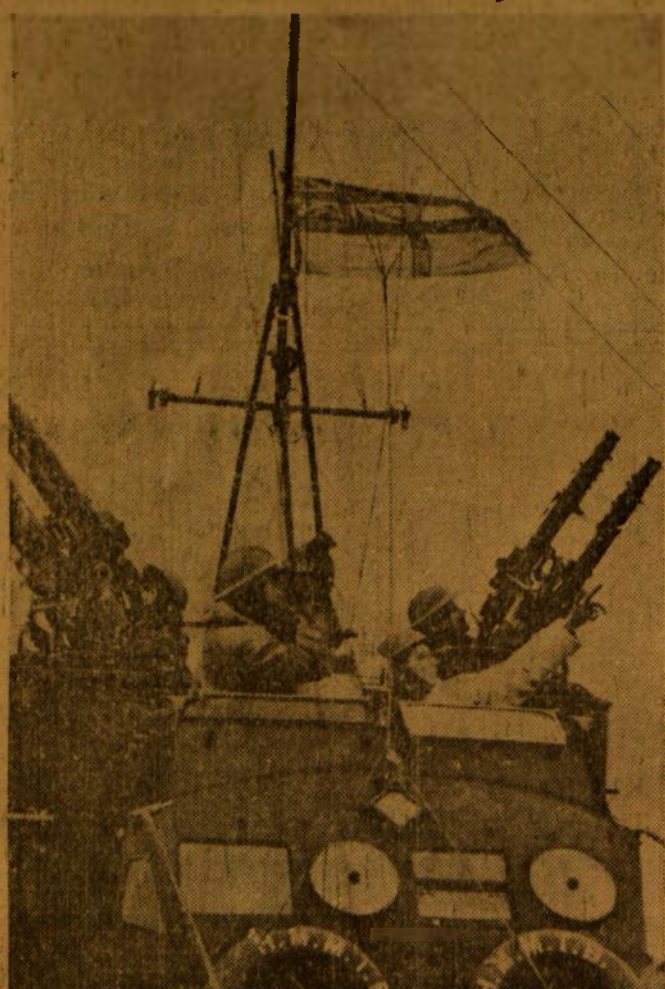
AKTORIUS SUIMTAS UŽ "PIRMO LAIPSNIO ŽMOGŽUDYSTĘ."

Šį panedėlį Hollywoodė tapo areštuotas judžių aktorius Irving Cohen. "New Yorko policija kaltina tamstą pirmo laipsnio žmogžudyste," paaiškino jam vietos šerifas, kuris jį suėmė. Aktorius busias tardomas ryšium su New Yorko "žmogžudžių sindikatu."

DUNOJUS PATVINO.

Iš Budapešto pranešama, kad šią savaitę labai patvėnusi Dunojaus upė, kuri plaukia per Balkanus. Vengrijoje jau tukstančiai žmonių pasilikę be pastogės. Taip pat didelis potvinių pavojus gresia Jugoslavijos, Bulgarijos ukininkams.

Karas Ant Jurių.

Savo pakraščiams saugoti Anglija įsitaise daugybę nedidelių, bet labai greitų laivų, kurie yra vadinami torpedininkais. Jie yra pritaikyti submarinams naikinti ir paviršiaus laivams atakuoti. Be to, jie yra aprūpinti priešlėktuvine artilerija orlaiviams šaudyti, kas galima matyti šiame paveikslėly.

AR BUS RUSIJOS KARAS SU TURKIJA

Rusija tik ką pabaigė karą su Suomija ir dėl to karo mes jau smerkėm, nes ji buvo užpuolė.

Bet jeigu kils Rusijos karas su Turkija, tai mūsų pozicija bus kitokia, nes čia užpuolimui ruošiasi ne Rusija, o Turkija su aliantų pagalba. Aliantai gal ir nenori įsivelti į karą su Rusija, bet juos verčia prie to aplinkybės. Jiems svarbu atkirsti Kaukazo aliejaus šaltinius, nes Rusija pristato tą aliejų Vokietijos karo mašinėjai. Be to aliejaus negalėtų skraidyt vokiečių orlaiviai, negalėtų veikti tankai. Aliejus yra netik tepalas, bet ir kuras mechanizuotai armijai. Taigi aliantams svarbu, kad tas tepalas ir kuras būtų nuo Vokietijos atkirstas, ir dėl to yra daromi planai užimti Rusijos valdomąjį Kaukazą su aliejaus šaltiniais.

Bet šitas aliantų žygis turi eiti per Turkiją, todėl tas reikią Turkijos karą su Rusija.

Ar ištikrųjų toks karas bus, šioje valandoje sunku pasakyti, bet kad Turkija uoliai karui ruošiasi, tai visiems aišku. Žinios sako, kad Sovietai jau iškrausto gyventojus iš Batumo apylinkės ir stato tenai tvirtoves, nes tikisi užpuolimo.

Karas Kaukazui atkirsti galį eiti da ir per Balkanus.

REIKALAUJA PAKELTI ALGAS 6 NUOŠIMČIAIS.

Amerikos Darbo Federacija iškėlė Washingtone reikalavimą, kad visiems šios šalies darbininkams būtų pakeltas 6-šiais nuošimčiais atlyginimas už darbą ir kad 2,700,000 darbininkų, kurie paskutiniiais laikais buvo paleisti iš darbo, būtų priimti atgal. Federacija prarodo skaitlinėmis, kad šalies gamyba dabartiniu laiku yra pakilus 22 nuošimčių negu metai atgal buvo, tačiau darbininkų uždariai nei kiek nėra pakilę ir prie to da mažiau darbininkų samdoma.

KOMUNISTAI NEGAUNA SALES.

Barre miestely, Vermonto valstijoje, komunistų partija norėjo suruošti prakalbas, bet niekas jiems nedavė salės. Jie pasiskundė valstijos gubernatoriui. Tas atsakė: aš negaliu priversti salių savininkus, kad leistų jums prakalbas laikyti. Pasišmėdyti advokatų ir kreipkitės tuo reikalu į teismą.

Bet ar Maskvoje priešingai valdžiai partija galėtų gauti salę savo prakalboms?

GENERAL MOTORS DARBININKAI RINKSIS UNIJA.

Nacionalė Darbo Santykių Taryba nutatė General Motors automobilių darbininkams balsavimo dieną 17 balandžio. Apie 125,000 tos korporacijos darbininkų tą dieną balsuos 59-niose dirbtuvėse, kuri unija turės atstovauti jų reikalus—CIO ar AFD.

JAPONAI PRADĖJO NAUJĄ OFENSIVĄ.

Honkongo žiniomis, Kuangsi provincijoje japonai pradėjo naują ofensivą, norėdami apsupti ir sunaikinti esamą tenai 20,000 kiniečių armiją.

ROOSEVELTAS SUSIRGO.

Prezidentas Rooseveltas susirgo sloga ir priverstas buvo atsisukti lovon.

RYMAS, Romanas. Ta knyga yra versta į visus kalbas, todėl kad yra gražiai aprašyta apie Rymą. Lietuviškai vertimas yra lengvas ir gražus. Chicago, Ill. 1939, pusl. 432. Drusai apdaryti \$2.50

jeigu tam nesipriešintų Italija. Todėl Turkija koncentruoja savo kareivius ir Balkanų kryptimi. Sakoma, kad ji turi tenai sutraukus jau apie 150,000 vyrų armiją. O prieš Sovietų Kaukazą esą sutraukta 300,000 turkų kareivių. Ir šiaip po visą šalį daromi dideli pasiruošimai karui.

Skubiai tiesiamas geležinkelis į Bagdadą, pravedami keliai, plentai ir visu pasieniu statomi sustiprinimai. Visu Sovietų pasieniu esą įjuosta daug aerodromų ir užpirta nemaža lėktuvų.

Turkija jau turi 500 lėktuvų, kurie atvežti iš Anglijos, Francuzijos ir patys geriausi iš Amerikos. Francuzų generolas Weygand iš Palestinos greit atvyks į Istanbulą, kur tarsis su turkų generaliniu štabu. Turėdama gerus kelius, sąjungininkų armija galės būti greit perkeliama iš vienos vietos kiton.

Sąjungininkai negalėsia palikti be aktingo dėmesio Baku ir Batumo naftos centus, kurie be galo svarbūs ne tik Sovietų Sąjungai, bet ir Vokietijai.

Sovietų Sąjunga jau atfaukė iš Turkijos visus savo inžinierius ir technikus.

Be to, Turkijos vyriausybė visiškai netikėtai įsivedė krašto gynimo ir apsaugos įstatymą.

Tokio įstatymo įvedimas numatomas tiktais atvejais, kai: (1) pravedama visuotinė arba dalinė mobilizacija; (2) kai skelbiamas karas ir (3) karo metu tarp kitų valstybių, jeigu tas karas gali paliesti gyvybinius Turkijos interesus.

Kurio iš tų trijų galimųjų ir prileistųjų eventualumų Turkijos vyriausybė pasinaudojo įvesti suminėtajį įstatymą, tuo tarpu nežinia. Tas įstatymas automatiškai suteikia Turkijos vyriausybei teisę panaudoti diktatorišką galią krašto karinimo ir karinių sustiprinimų atžvilgiu.

Visiems Turkijos piliečiams uždrausta be ypatingai svarbaus reikalo vykti į užsienį: taip pat uždrausta į užsienį išgabenti bet kurią valiutą.

Ryšium su visais žygiais, skubiai yra statomas plentas per Arabiją. Šis plentas turės didelę strateginę reikšmę, nes jis sujungs Raudonąją jūrą su Transjordanija ir Persija. Jau esą baigiami plento tiesimo darbai tarp Citos, Mekos ir Arafato.

Iš to matome, kad Turkijoje kažkam rimtai ruošiamasi.

Išradimas Kovai su Piktadariais.

Šis vaizdelis parodo Pittsburgho policmaną aprūpinant nauju išradimu kovai su piktadariais. Tai yra mažutis trumpų bangų radijo imtuvėlis, pritaikytas prie policijos radijo bangų, taip kad policmanas budamas kiekvienoje vietoje gali girdėti transliuojamas žinias iš policijos.

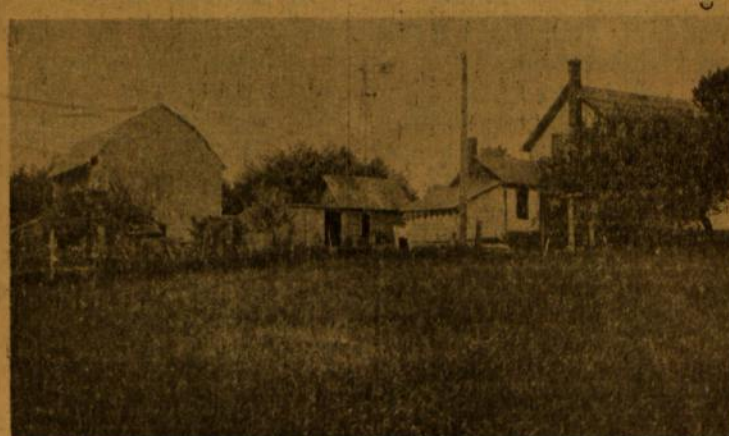
LATVIJOJ RASTAS RUDOSIOS ANGLIES KLODAS.

"Leta" praneša, kad atitinkamai prezidento Ulmanio pareiškimui, numatoma jau ateinančią pavasarį Latvijoje palčiai eksploatuoti krašte esamus kuro šaltinius, visų pirma, rudosios anglies kodus. Tokių klodų buvo rasta Liepojos apskrityje, tarp Ventos ir Losos upių. Apskaičiuojama, kad ten esama apie 200,000 tonų rudosios anglies. Tuos rudosios anglies kodus eksploatuos šmito aikinės bendrovės cemento fabrikas. Nustatyta, kad 1,7 tonų rudosios anglies teikiama šilumos energija gali pakeisti šilumos energiją, kurią teikia viena tona akmeninės anglies. Rudosios anglies transportui numatoma praleisti 15 kilometrų geležinkelio nuo kasyklų iki Skrudos geležinkelio stoties. Jau šiais metais manoma iškasti 35—40 tukstančių tonų rudosios anglies. Tas rudosios anglies kiekis padės sumažinti akmens anglies suvartojimą.

FORD COUPE

Model 32 B, taip pat naujas motoras ir tiron (tajoriai). Klauskite kainos tik iš Los Angeles ir jo apylinkės. Galima matyti bile laiku. Kaina labai priinama. W. A. Naujokas 2526 Fidel ave., Norwalk, Calif.

PARSIDUODA GRAŽI 103 AKRŲ FARMA.

Prie ežero, kur suvažiuoja vasarotojai. Budinkai ir visi frankiai geriausio tvarkoj. Taipgi ir gyvuliai. Pelningas biznis iš turistų. 30 akrų puikių da nekrstų medžių, stebėtinai graži vieta medžiojimui ir žuvalimui. Vieta tikrai vorta \$10,000, mes pasiaukojam nuostaliui, atiduodami už pusę kainos. Gera progą pasinaudoti lietuviams. (—) STANLEY SERAFIN, McMILLAN, MICHIGAN.

VIREJA

Knyga apie valgių gaminimą. Knygoje raudasi 340 receptų, 224 puslapiai. Moksliniai aiškinama maisto rūšis, kiek kuri iš valgomų daiktų turi vitaminų, kaip sušaldyti maistą, kad jis nevien tik būtų skanus, bet turėtų balansuotą vitaminų kokybę.

Knygą sutaisė K. Petr kienė. Išleido A. L. D. L. D. Moterų Skyrius. Kaina \$1.00.

Reikalaukite: "KELEIVIS", 253 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Kas Kur Veikiama

Baltimore, Md.—Lietuvių Salės Bendrovė kartu su Dainos Draugija rengia "Lietuvišką Kabaretą" kovo 31 d. Pramoga įvyks lietuvių salėj kaip 5 val. vak. Z. G.

Chicago, Ill.—Lietuvių laisvamanių organizacijų pasiūlytos nuo komunistų vadovybės ir veikis Amerikos laisvamanių draugijos čarteriu. Senas Antanas.

Chicago, Ill.—Lietuvių tautiškos kapinės 26 gegužės dieną bus atidengtas kun. M. X. Mockui gražus paminklas. A. Jocius.

Cleveland, Ohio.—Kovo 31 dieną iš Chicagos atvyksta "Pirmyn" choras, kuris statys scenoje operetę "Blossom Time." Pelnas skiriamas Kultūros darželiui. Rp.

Cleveland, Ohio.—Gegužės 12 Lietuvių Salės B-vė minės savo salės 20 metų sukaktį. Rep.

Brooklyn, N. Y.—Balandžio 19 vakarą, pradedant 7:30 val., Lietuvių Piliėčių Klubi, 280 Union ave., bus Dariaus-Girėno paminklui statyti komiteto prakalbos. Kalbės vietos laikraščių redaktoriai ir kiti. K-tas.

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieškau giminių Lukošaus, Petro, Miklo ir Adomo KIMBIRAU-SKŲ. Jezeimbkavo kaimo, Birtono parapijos, Alytaus apskr. Turis svarbų reikimą, prašau atsiausti; kurie žinote kur jie randasi, prašau jų atnešti, busiu jums dėkingas. (6) S. Masalsky P. O. Box 174, Mexico, Maine.

Ona Blažienė-Kulpaniūtė, pajieškau brolio VINCO KULPANO, paeina iš Punksio parapijos, Valtonių kaimo. Girdėjau gyvena Waterbury, Connecticut. Prašau jį patį atsiausti, kurie žinot kur jis randasi, malonėne pranešti sekanti adresu: (4) Mrs. Ona Blažienė 576 Pearl st., Stoughton, Mass.

Reikalingas Darbininkas

Ant Farmos, Darbas ziema ir vasarą. Norint daugiau informacijų klauskit Joe Pundin, R. G. Charlotte, Mich.

Gera Biznio Proga

PARSIDUODA GRILL SU PILNU LAISNIU GERIMAMS. Gerame biznio distrikte Waterbury. Savininkas parduoja dėl neveltos. Orchestra griežia 5 vakarus kas savaitę. Ant radio transliuojama kas sekmadienį, 2:30 dieną per stotį WBRY, Waterbury. Vietos dėl 250 ypatų. Parsiduoda tinkama kaina. Patefonuokite Waterbury 3-9794 arba kreipkitės laišku ar ypatingai: Stanley's Grill, 501 N. Main st., Waterbury, Conn.

PANAINKINIT PLEISKANAS ir Sustiprinkit PLAUKUS

Vartokite Alexander's Castile Olive Oil Shampoo ir stiprinanti Toniką. Prižiūrėkite 25 centus, o mes prižiūrėme 2 Sampilus. ALEXANDER'S CO. 412 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA

Pritaikyta Amerikos Lietuviams Mokyklis Kalbą SUTAISE DR. D. PILKA, Lietuvių Kalbos Mokytojas prie MASSACHUSETTS DEPARTMENT OF EDUCATION KAINA \$1.00. DR. D. PILKA, 528 Columbus Ave., Boston, Mass.

Karas Europoje

Jei norite žinoti apie karą ir kitus pasaulio įvykius, tai skaitykite "Naujiennas."

"Naujiennos" yra pirmas ir didžiausias lietuvių dienraštis Amerikoje.

Užrašykite "Naujiennas" šiandien. Naujienu prenumerata metams Amerikoje (išimant Chicago), \$5.00. Chicagoje ir Europoje—\$8.00.

Money Order ar čekį siųskite:

"NAUJIENOS"

1739 South Halsted Street CHICAGO, ILLINOIS

Susipažinimui kopiją pasiųsime be mok.

Lengvi Pasiskaitymai.

KAIP TRYS VYRAI VILNIUJE AITVARĄ PIRKO.

Kalbos apie Vilnių, regis, dar greit nenušlys. Devyniolika metų kalbėjome, kai gairės stovėjo, o kodėl dabar nekalbėti? Ir tikrai ta Vilnius sumaišė liežuvius.. Susitinka dabar turguje kumai, pamažėl paduoda rankas, paskui pasikrapšto pakaušį, paspiria į šalį kokį šiaudą ir, rodos, tuojaus vienas klausia antrojo: o Paulina ar sveika? Bet ne, sveikatos klausimai nustumti paskutinėn vieton. Kumai turguje dabar šneka:

—Matai, ir atgavome Vilnių...

—Ar aš visą laiką nesaikiau: auksas raistuose gali degti, bet Vilnius turi būti mūsų ir gana!

O jeigu kumai nenori li turgaus važiuoti namo "sausą burną," tai vėl Vilnius kaltas:

—Tai eiva už tą Vilnių išmesti kokią burnelę, ar ką jau... Vis miestas, sakyti, ne Kuliai... Ar eiva?

—Na, tai gal ir eiva kokią vieną "karvės akį" išgerti. Sako, Vilniuje esą pusė šimto bažnyčių...

Ne tik turguje, bet ir namuose kalbos pasikeitė. Budavo, pirmiau susitiks dvi kumutės prie tvoros, tai ir tarškes ligi juodo vakaro: po kiek pardavė klausinius kas praėitą naktį beldėsi į Onutės sūnelį, pas kurį kaimyną "pečius grius"... Ir apie visokius kitokius nereikalingus daiktus šnekės. O dabar, vos tik spėjo atsiremti į tvorą, tai tuoj:

—Sakau, kad tik tos vis tos pradėtų greit dėti, vis tuojau gali atmesti į šalį centelį... Geriau jau naujos skalvelės nepirkisi, bet butinai aplankysiu Aušros Vartus. Moterų draugija, sako, rengianti ekskursiją...

—Ką jau sakyt, kaimynėle, ką sakyti! Jau geriau nutraukti nuo karnio, bet tik aplankyti...

—Saugok tu Dieve... Sako, kad paveikslas žiba, kaip dvylika saulų...

—Amžinatilsi mano motinėls vestuviniui drabužiai yra iš Vilniaus. Tokie tautiniai, su daugybe visokių kaspinių. Kitą kartą tokius tik Vilniuje ir tegalėjo gauti. Dabar dar skyrinioje padėti tebėra. Kada tik pakeldavau, tai vis ir kalbėdavau tris "Sveika Marija" už Vilnių.

O vakare į Galinio pirkia kaimynai vakaroti susirinko. Kad ir nėra žibalo, bet ką darysi nevakarojės. Per tokią naktį ir šonai gulint prakiurti, o su kiurais šonais negi vaikščioję po kaimą. Šnekėtis galima, kad ir tamsoje, pypkę burnon iškisti vis pataikysi. Senai jau žibalo truksta, o pypkės aušra dar niekas neįkišo, bent negirdėti aplinkui. O tu šnektelių dabar kaip vandens: ir vis apie Vilnių...

Galinio pipirukas, dar trečiam skyriuje tebesas, prie pečiaus deklamuoja eilėraščius iš kažin kurios knygos:

—Gražus, o Vilniau, tu ryto metą, Kai teka saulė nuo Kryžių kalno...

—Matai, ir jis jau žino apie Vilnių, o kelnės dar atsegtos...—sako dėdė Kipras.

—Žinau, dėdele, žinau... Gediminas sapnavo vilką, paskui įkurė Vilnių...

—Vėjus tausti, vaike... Prisimenu aš visus nuo Aleksandro II, turkų vainoj buvau, bet Gedimino tai neprisimenu...

—Tai kad tu, dėdele, vis nieko nebeprisimeni. Žadėjai man pasaką pasekti, o paskui sakai, kad nebeprisimeni... O kaj aš paaugsiu,

šautuvą turėsiu ir po Vilnių vaikščiosiu...

—Se tau, ir sugedo dabar žmonės! — krapštė žilą galvą dėdė Kipras.—Kitą kartą, kai mes augome, apie šautuvą nei girdėti nebuvo, me girdeję. O nuo vaiko visi gynėsi, kaip nuo maro... Dabar dar pipiras, o jau karėviu nori būti...

—Česai persimainė,—pavirtino Duda.—Štai, kad ir manieji. Pasidirbo medinius šautuvus ir baigta!

—Taip,—atsiduso Baublys,—dabar jaunieji kitaip gyvena. Štai, kad ir manasis Kaziukas. Saulys ligi gyvo kaulo.

—Kitą kartą,—tarė dėdė Kipras,—nei prie Aleksandro II, nei prie Mikalojaus to nebuvo. Nei niekas leido, nei niekam į galvą tokie dalykai būtų atėję... Pas zakristijoną buvome prisharę į "sv. Izidoriaus artojaus" draugiją. Metams reikėjo mokėti grivina. Kurie buvo prisharę, tie turėjo gerai mokėti poterius ir giesmes prie mirusiųjų. Taip ir užaugome, ir kokiam maiše. Ciesorius neleido jokių svietiškių draugijų, o šautuvus urėjo tik maskoliai... Prasti buvo laikai.

Lyg ir tyla stojosi pirkioje. Matyt, galvojo vyrai apie anuos laikus. Iš kažin kieno pypkės išlėkė trys kibirkštys, paskraidė tamsoje ir užgeso spraksėdamos. Paskui jis išleido pro nosį dvi ilgas mėlynų dūmų juostas ir tarė:

—Kokie jau anuomet buvo tie laikai, tokie, bet dabar tai Vilnių jau turime savo rankose. Sakau, tegul galas kur, o teisybė kelią randa, kad ir užrištomis akimis.

—O jau miestas tur būt didelis, tas Vilnius?...

—Kur tau nebus didelis! Gediminas su niekais neprasidėjo. Jei jau statė pilį, tai ne bile kokią!...

—Prakiurtum kur... Kažin, ar teks kada mums seniams nuvažiuoti?

Kažin kas priemenę mūšė nuo klumpių sniegą.

—Gero vakarėlio! — tarė tarpdury Peludis.—Kad prisnigo, tai prisnigo... O aš

HM-M-M-M-M!

Štai kokios stinos sildosi Floridos saulėj! Nestebėtina, kad šią žiemą taip daug mūsų lietuvių profesionalių ir biurnierių važiavo į Floridą maudyti...

Paliko Rumus ir Gryžo į Purviną Budą.

Cia yra parodytas vaikas David Hobbs, kurį buvo paėmus į Hollywoodą auginti filmų aktorė Anna Sothorn, parodyta šiame vaizdely iš dešinio šono. Ji davė tam jaunuoliui karališką gyvenimą, bet jis pametė auksuotus jos rumus ir gardžius valgius ir sugryžo pas tėvus, kurie namų visai neturi, bet turi 11 vaikų ir gyvena būdoj ant upės kranto. Jis čia parodytas su ratukais, kuriuose sėdi viena jo sesučių. Jam esą smagiau gyventi su saviškiais budoj ir mindžiot purviną, negu būti su svetimais puošniuose rumuose ir vaikščioti persiskais kilimais.

žiuriu, kad ugnies namuose nebeturime. Sakau, eisiu pas Galinį, gal jo pypkė neužgesus. Mat, ir susirinkę jau visi...

—Ot, šnekame apie Vilnių. Sako, didis miestas...

—O kaipgi. Juk aš prieš pirmuosius karus pats Vilniuje buvau.

—Ar tikrai esi buvęs, kaimyn?

—O kaipgi. Rudenį žasis buvome nuvežę. Trejais buvome išvažiavę: aš, Girdžiūnas ir Šemeta, amžinatilsi.

—Na, o kaip, ar didelį miestas?

—Duokit jau pakajų! Pašens, pradžiai bevaikščiodamas, o nei galo, nei krašto neprieisi. Prapultum kur ši tokiomis platybėmis...

—Sako, bažnyčių daugybė?

—Kur...tau... Skaitėme skaitėme, bet visiems piršti pritruko, taip ir nebesuskaitėme... O gražumėlis, o žvilga, o spindį, bokštai dangi remia! Viena tai visų didžiausia — Kupedra. Po altoriumi yra toks didelis, ar rukes akmuo, sako kitą kartą, senovėje, aukuras ten degė. Pats savo rankomis ir akmenį čiupinėjau! Paskui yra tokia koplyčia. Ant altoriaus yra sidabrinis grabas, o tame grabe gulį šv. Kazimieras karalaitis.

—O Motin švenčiausia!... —jau per miegus atsidus prie pečiaus Galinienė.

—Sakau, kas per miestas! O kur buvo pilis, tai sienos storumas kokių keturių sieksnių. Tai bent murelis, baimė pažūrėti... Įmuryti statiai tokie akmenys, kaip mūsų "Kipšakrėslis..."

—Ak tu, vaike!... Na, ir kaipgi tokį galėjo pakelti?

—Agi, turėjo kitą kartą musiškaiai sylos! Matyt, kad vyrai buvo iš stuomens ir lie mens... Sakau, murelis, tai vertas vardo! Savo ausis gali pamatyti, bet tokios pilies nepaimsi.

—Agi, turkų vainoj kokias krepastis imdavome... —įsikišo dėdė Kipras.—Bene turkas neturėjo akmenų ir molio...

—Pasaulis gali plyšti, bet tokių mūrų nebepastatysi! Anais metais, sako, Kaune statė tokį mūrą automobilams, bet kas iš to išėjo...

—Sakai, kaimyn, miestas tai vistiek ne musu Kuliai...

—Duokite pakajų! Ir žmonių visokių! Kai pardavėme žasis, tai ir taviamės viči trva, kas daryti? Tik priėjau du tokius vyrus ir sako žiną, kur galima gauti aitvarų pirkti. Klausiamė, ar brangus? Sako, sumitęs ait-

varas — penkiolika aukso rublių, o jauniklis—dešimtis. Krapštomės pakaušius, sakome, būtų neblogai parsivežti iš Vilniaus po aitvaruką. Tegū sau velka į klėtį visokias gėrybes... Vedė, vedė vyrukai mus gatvėmis ir užvedė į tokią palėpę. Nutarėme pirkti po jauniklį: sakome, geriau pripratinime prie namų...

Atnešė tie vyrukai mums tris skrynelės ir sako: "Čia ra po jauniklį aitvaruką. Idarykite kai parvažiuosite namo, o kitaip išskris ir aklys..." Sumokėjome po

dešimtį rublių. Šemeta dar mėgino derėtis, tai gero kai dar sprandan gavo nuo tų vyrų...

—Tai ir parsivežėte po aitvarą?

—Kur tau!... Parvažiavę atidarome tas dėžutes ir žiurime, kad jokie aitvarukai, o tokie nusprogę mešlavabaliai...

—Še tau! Mat, ir kokių neteisinių žmonių esama...

—Jei nebūtų apgavę, būtų tikrus aitvarus pardavę, tai šiandien gal dvarus būtume bevaldę...

Alb. Valentinas.

Paremkime Lietuvos Laisvamųjų Kovą Su Romos Trusto Agentais.

Amerikoje turim laisvę, turiai pagrindą padėjo laisvamaniai Jurgis Washingtonas, Benjaminas Frankli-

nas, Thomas Paine, Thomas Jeffersonas, Madisons ir kiti. Šitie vyrai žinojo, kad jeigu į Amerikos konstituciją įdės Dievą, tada nebus vietos žmonių laisvei šioj šalyj. Dėka minėtiems laisvamaniams, turite laisvę kritikuoti tikybą ir valdžią, reikalaujate geresnių sąlygų gyvenimui. Todėl Amerikoje ir yra geriau gyventi, negu kitose šalyse, kur valdo kunigija.

Lietuviai iš prigimties yra laisvę mylį žmonės; jie nenori kitų pavergti, kitas tautas išnaikinti. Bet lietuvių padarė nelaimingais Romos katalikybė. Dabar Lietuva yra paversta Romos agentų ir fašistų. Prieš klastingą kunigijos režimą Lietuvoje kovoja Lietuvių Laisvamųjų Draugija. Tieša, sunku yra kovoti prieš galingą Romos trustą, kur palaiko Lietuvos valdžią. Bet Lietuvoje laisvamaniai kovoja kiek sąlygos leidžia. Todėl mūsų Amerikos lietuvių pareiga yra paremti Lietuvos laisvamanius.

Kadangi Lietuvos valdžia neįsileidžia laisvų Amerikos lietuvių laikraščių, tai užsi-prenumeruokit sau, ir Lietuvoje giminėms bei draugams, Lietuvos laisvamųjų organą, kurio adresas toks: "Laisvoji Mintis," Micevičiaus gatvė Nr. 20 b, Kaunas, Lithuania.

Paduodu čia ir Lietuvos laisvamųjų peticiją, seimui, kurį jie spiria išleisti civilinės metrikacijos įstatymą ir atskirti bažnyčią nuo valstybės.

T. J. Kučinskas.

DZUKIJOS LAISVAMANIŲ PETICIJA SEIMUI.

(Nuorašas)

Civilinės metrikacijos įstatymo išleidimas yra būtina reikalingas. Yra daug neįkirkėtų vaikų, ir jiems nesudaryti metrikai. O metrikų kiekviename žingsnyje reikia: mokyklose, paveldėjimo klausimuose ir tt. Laukiame, kad seimas nevilkin-damas tokį įstatymą išleistų ir tuo pašalintų daugybę nesupratimų gyventojų tarp-pe.

Mes nenorime, kad kape-lionai mūsų vaikams dėsty-tų Senąjį ir Naująjį Įstatymą—Testamentą. Mes reikalaujame, kad mokyklose labiau būtų kreipiamas dėsmys į etikos pamokymus. Etiškas auklėjimas Lietuvoje yra visai apleistas.

Be to, jau laikas atėjo at-skirti bažnyčią nuo valsty-bės. Kunigams, pastoriams ir rabinams jokių algų ar pašalpų iš valstybės išdo nereikia duoti. Užuoat bažnyčių tarnams mokėjimus milijonus litų, būtų įdomingiau stiegti kaimuose mokyklas be ti-kybos dėstymo. Tegul bažnyčių atstovai tikybos moki-na savo bažnyčiose, kurių Lietuvoje yra tokia daugybė ir da kasmet jų skaičius daugėja. Kitose šalyse dvasiškaiai taip ir daro, įvesda-mi sekmadieniais tikybos pamokas bažnyčiose. Mo-kykla turi būti mokslui, o bažnyčia — tikybos reika-lams.

Todėl prašom seimą kiek galima greičiau apsvarstyti ir nutarti civilinės metrika-cijos įstatymą, kuris be galo yra reikalingas ir skubus.

(Seka apie 100 parašų.)

EILIS IR STRAIPSNIAI.
Šioj knygoj telpa 23 gražios eilės, daugybė straipsnių, juokų, ir tt. Puikiai iliustruota, 95 pusl. 25c.

MOTERIMS PASISKAITYT

SI SKYRIŲ TVARKO
M. MICHELSONIENE.

SUKAKO METAI KAIP ZUVO MARIJA JURGELIONIENE.

Kovo 25 d. sukako lygiai metai laiko nuo tos nelaimingos dienos, kada traukinio ir automobilio katastrofoj nelaimingai žuvo veikiausia ir gabiausia lietuvių moterų veikėja, Marija Jurgelionienė. Jos mirtis sukrėtė visus pažangius lietuvius, o ypatingai chieagiečius, tarp kurių ji ilgus metus darbavosi. Visi gailejosi draugiškos ir simpatiškos Mariutės, kuri mokėjo taip gražiai su visais sugyventi ir veikti. Chicagietės, tarp kurių ji taip energingai ir ne-nuilstančiai darbavosi, įstai-gė jos pagerbimui Paminklo Fondą. To findo įsteigėjos nieko nespyrė ir per daug neagitavo aukauti, nes na-bašninkė nebutų to norėjusi. Jos tik išlėkė mintį, kad rei-kėtų velionei pastatyti labai užsitarnautą paminklą. Ir visuomenė atsiliepė gana duosniai. Šiandien jau yra suaukauta netoli 5 šimtų do-lerių. Paminklas neužlgo bus pastatytas. Žinoma, su-dėtų pinigų tinkamam pa-minklui dar neužtenka. Jei yra tokių draugų ir draugių, kurie suprato Marijos Jur-gelionienės pasisventimą ir įvertino jos darbą ir norėtų prisidėti prie jos paminklo, tai tegul neatidėliojant tai padaro.

Ilsėkis ramiai, Mariute, mes tave visuomet atmin-sime!

M. M.

VOKIEČIŲ MOTERYS RAGINAMOS ĮSIGYTI PO KARO VAIKĄ.

Vokiečių fašistų laikraš-tis, "Das schwarze Korps," ragina visas vokiečių mote-ris motinas, kad jos panorėtų pagimdyti bent po vieną karo vaiką, nes vokiečių tautai esą svarbu, kad tas kraujas, kuris bus pralietas fronte, tuo būdu būtų papil-dytas. Ypač svarbu ir pagei-daujama, laikraščio nuomo-ne, naujų šeimų pirmieji vaikai, o tokios šeimos pri-vaio būti sudarytos vokiečių tautos dalies.

Laikraštis kviečia visas motinas, kad jos atliktų tą savo šventą pareigą Vokie-tijai, kuriai reikėsia labai daug naujų jėgų rytuose, kolonijose ir, apskritai, nau-

jo "lebensraumo" suorgani-zavime.

Bet fašistai nepaaiškina, kam jie nori daugiau žmo-nių, jeigu jiems nėra reika-lingo "lebensraumo" (gyve-namos erdvės)?

Jeigu užaugusiems vokie-čiams reikia įieškoti naujo "lebensraumo" ir beįieškant jo žuti karo laukuose, tai ne skatint reikėtų gimdymą, bet kontroliuoti.

Įvedus gimdymo kontrolę ir sumažinus gyventojų skai-čių, vokiečiams galėtų už-tekėti "lebensraumo" savo "faterlande" ir nereikalin-gas būtų karas.

IVAIRŲS PATARIMAI.

Nutarkuota orančio žievė labai tinka į obuolių pajų. Razinkos irgi padaro pa-prastą obuolių pajų daug skanesnį. Kepant apriktų arba pyčių pajų, įdėk sauja spalgenų dėl įvairumo ir skonio permainymo.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

Reumatizmo sergančiam.

—Reumatizmo yra keliatas rūšių, o kartais ir ne reuma-tizmą ligonis laiko reuma-tizmu, todėl ligonio neišeg-zaminavus niekas vaistų nu-rodyt negali. O tiesą pasakius, tai vaistų nuo reuma-tizmo niekas ir nežino. Dak-tarai bando gydyti jį mecha-niškom priemonėm: masa-žu, elektra, šildymu ir tt. Kartais tas pagelbsti, o kar-tais ir ne. Iš tamtos laiško sprendžiam, kad tamstą ka-muoja ne reumatizmas, bet neuralgija. Patartume kreip-tis pas dorą gydytoją savo apylinkėj ir pažūrėti, ką jis pasakys.

Lengvas Budas
Išmokyti Angliškai.

Rankius reikalingiausių žodžių ir pasiskaičiusi šį knygą sutaisyta taip lengvai ir suprantamai, kad kiekvie-nas gali greitai išmokti kalbėti angliškai. Joje telpa netik azokri žodžiai, bet tieši asiniai, pasiskaičiusi dar-bą įieškant, važiuojant kur nors, nu-ėjus krautuven, pas dakarą, pas bar-zilaskutį, pas kraucių ir tt. Su fono-tiškų ištariimu ir gramatika. Antra padidinta ir pagerinta laida. Sutaieš St. Michailonas Pust. 95. 35c.

PIRSLYS SUVAŽIOTOJAS.
Vieno veiksmo Komedija. Parašė Ben. Rumšas. Gana juokingas veika-las. Dalyvauja 2 moterys ir 6 vyrai. KUNIGO MELE. Vieno veiksmo Ko-medija. Parašė Ben. Rumšas. Juokin-gus veikalelis. Dalyvauja 2 vyrai ir 2 moterys. Abu veikaleliai vienoje knygutėje. Kaina 25c.

KOKIUS DIEVUS ZMONES GARBINO SENOVEJE?

Knygoje aprašomi Dievai, pradedant nuo saulės garbintojų iki pat krikščionių gadynės.

Senovės Lietuvių Zinyčia

Ypatingai dabartinės krikščionybės gadynėje kiekvienas turėtų perskaityti, nes tik tada galės tikrai suprasti Dievo buvimą. Knyga didelio formato, turi 271 puslapi. Kaina popieriaus apdarai — 1.00, audimo apd. — \$1.25. Plinigus galima gauti popierinį dolerį arba "Money Order". Adresuokit sekanciai:

KELEIVIS, 253 Broadway, So. Boston, Mass.

Čia Gyvendavo Caro Generalgubernatoriai

KAS GIRDETĖ LIETUVOJE

(Nuo mūsų korespondentų ir iš Lietuvos Laikraščio.)

Brangūs Vaistai iš Sovietų Pavirto į Kreidą

Arba kaip tarptautinis žulkas apmėvė viena kaunietė ant 20,000 litų.

Kaunietė Elješevičienė, vaistų sandėlio savininkė, norėjo greitai pralobti ir neteko 20,000 litų.

Tas atsitiko taip:

Kauno vaistų sandėlio savininkas Polunskis sykį pasakė Elješevičienei, kad vienas vaistų pirklys iš Sovietų Rusijos gavęs didelį transportą santanino ir nebrangiai iš jo galima esą nupirkti kelis šimtus kilogramų.

Kadangi santaninas yra gana brangus ir sunku jo gauti, o importuojamas išimtinai veik iš Sovietų Rusijos (santaninas yra vaistui nuo kirmėlių), tai Elješevičienės firma santaninu labai susidomėjo.

Kitą dieną Polunskis Elješevičienei pristatė ir tariamą santanino importieri, Izraelį Glezerį, Latvijos pilietį, tarptautinį sukčių ir apgaviką.

Glezeris pasigyrė Sovietų Sąjungoje užpirkęs didelį kiekį santanino, ir galįs 200 kilogramų Elješevičienei parduoti.

Kadangi visoje Lietuvoje santanino per metus išeina tik keliatais kilogramų, tai 200 kilogramų Elješevičienei buvo per daug ir ji pasiūlė vienai Londono firmai pirkti santaniną.

Elješevičienė manė iš šio tarpininkavimo gerokai uždirbti, todėl ji tuojau sudarė su Glezeriu sutartį ir ją depozitavo žydų centraliniame banke. Buvo susitarta taip, kad Elješevičienė Glezeriui mokė pinigų ta la, kai gaus prekes ir jas patikrina (padaro analizę) Valstybės chemijos laboratorijoje.

Londono vaistų prekybos firma iš Elješevičienės pasiūlymą priėmė ir pastatė sąlygą, kad prieš išmokant pinigų santaninas turi būti laboratorijoje patikrintas.

Po kelių dienų Glezeris ateina pas Elješevičienę ir sako, kad neturįs pinigų santaniną išpirkti. Rodo ne-

tikrus laiškus neva iš Rusijos įstaigų, kur rašoma, kad kol nesumokėsias 750 dolerių, tol santanino negausias. Glezeris prašo Elješevičienę paskolinti jam 5,000 litų, už santaniną užmokėti; girdi, vėliau atsiskaitysias.

Elješevičienė patiki ir 5,000 litų Glezeriui paskolina; Glezeris skolą pakvituoja.

Po dviejų savaitių Glezeris vėl kreipiasi į Elješevičienę pinigų: sako, į Šveicariją pasiūstas, Glezeris Elješevičienei rodo Kauno geležinkelio stoties važtaraščius.

Kad santaninas tikrai esąs į Šveicariją pasiūstas, Glezeris Elješevičienei rodo Kauno geležinkelio stoties važtaraščius.

Elješevičienė ir dabar Glezeriui patiki: paskolina jam 15,000 litų ir paima važtaraščius, su kuriais galės atsikviti iš Šveicarijos atėjusius pinigus.

Vieną dieną Glezeris praneša Elješevičienei, kad 100 kilogramų santanino iš Sovietų Rusijos jau gavęs ir galįs atiduoti.

Elješevičienė pasiūcia savo reikalų vedėją į "Komercijos" viešbutį, kur Glezeris buvo apsigyvenęs, priimti santanino ir nugabenti į Valstybės chemijos laboratoriją ištyrti.

Elješevičienės reikalų vedėjas dėžę pradėjęs ir jos viduje supiltą masę pakrapštes, tuojau suprato, kad dėžėje ne santaninas, o kreida ar baltasis molis.

Kol iš Glezerio pirktą "santaniną" Elješevičienė ištyrė, Glezeris jau spėjo iš Lietuvos išvažiuoti.

Tada ir ši afera paaiškėjo.

Buvo atsiklausta Šveicarijos firmos, Glezerio siuntinio gavėjos, ir iš ten gautas atsakymas, kad Glezeris atsiuntęs penkis dėžes kreidos.

Elješevičienė nusiskundė kriminalinei policijai, bet jau buvo per vėlu.

Glezeris buvo pajieškomas per tarptautinį kriminalinės policijos biurą, tačiau jo niekur neužtikta; manoma, kad jis užsienyje gyvenęs pasivadinęs svetima pavarde.

KUPIŠKIS SAVO RESTORANAI IR KAUNĄ PRALENKIA.

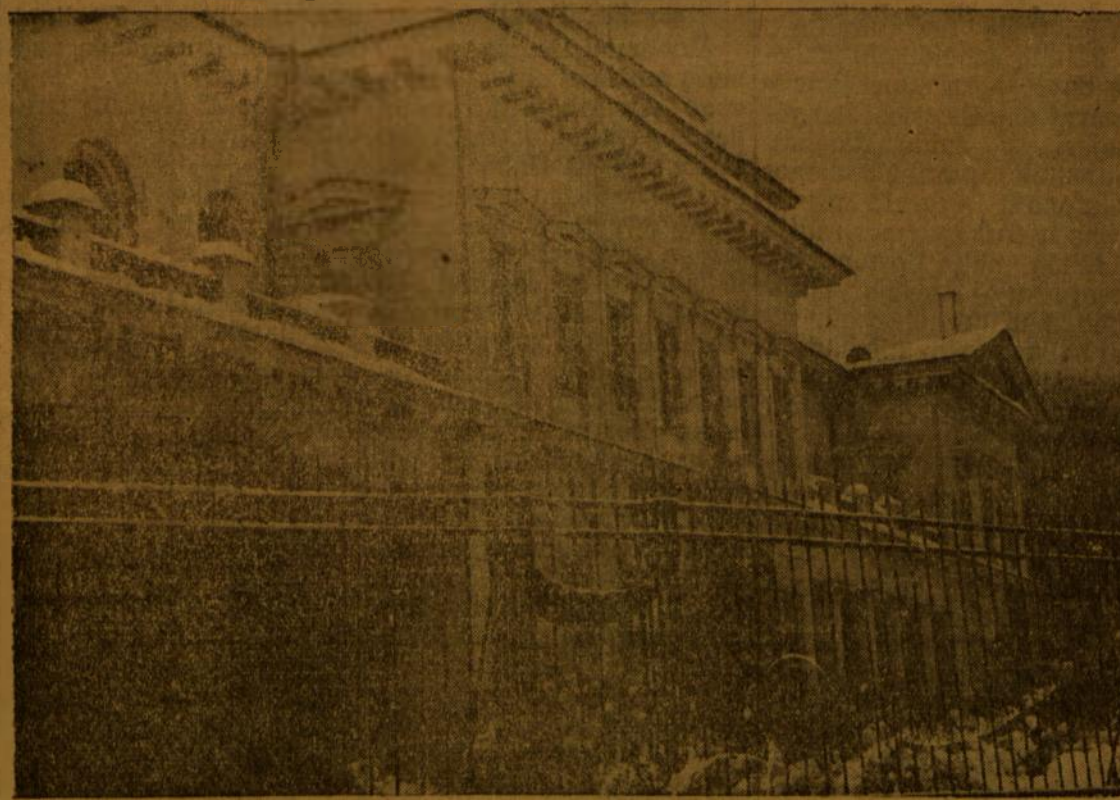
Kupiškis yra 9 restoranai ir 3 barai. Matant, kad visos tos svaigiujų gėralų parduotuvės nebologai gyvuoja, galima padaryti išvadą, kad šiame valstijoje daug yra tokių piliečių, kurie mėgsta svaigalus. Kitur visi susirupinę blaivybės reikalais, o pas kupiškėnus tik restoranai klesti.

KUN. OLŠAUSKO UŽMUŠEJAS IŠEJO IS KALEJIMO.

Iš Šiaulių kalėjimo buvo paleistas Juozas Žilius, kuris sėdėjo kalėjime kaip nusloves pralotė Olšauska ir už tai buvo nubaustas 12 metų sunkiuju darbų kalėjimu. Matyt, Žiliui numuštas trečdalis bausmės; jis iškalėjo apie 8 metus.

PRASIDĖJO TVORU VOGIMAS.

Buvo Lietuvoje arklių uodegų piauštymo gadynė, o dabar atėjo tvorų vogimo gadynė. Pabunda šeimininkas iš ryto, žiuri, jau nebėra jo tvoros. Kas nors pavogė ją kurui. Ypač dabar smarkiai vagiamos tvoros Mariampolėje.

Čia yra parodyti valdžios rūmai Vilniuje. Pradžioje jie buvo bernatorių, dar vėliau lenkų valdovų buveinė, o dabar Lietuvos prezidentų rūmai. "Elta."

TARP INTERNUOTŲ LENKŲ RANDAMA PABEGUSIŲ IS LIETUVOS ARMIJOS KAREIVIŲ.

"Lietuvos Ukinkas" rašo: Internuotųjų stovykloje radosi lenkų karys Želaniš, kuris savo laiką yra pabėgęs iš Lietuvos kariuomenės.

1922 m. iš Lietuvos kariuomenės pabėgo kar. Antanas Mackonis, kuris irgi atsirado internuotųjų stovykloje. Želaniš ir Mackonis perduoti kariuomenės teisumui. Teko girdėti, kad yra suimtas ir buv. maj. Goštautas, kuris, taip pat savo laiką yra pabėgęs. Goštauto byla spres irgi Kariuomenės teisumas.

MIŠKUS IŠNAIKINUS, KAIMIEČIAI DARO PLYTAS.

Tautininkams Lietuvos miškus išpardavus, ukinkai nebeturi iš ko pasistatyti triobesių, todėl imasi lipdyti plytas. Raseinių apskrityje veikia jau 20 kaimo plytinių. Praėjusiais metais jos pagamino ir išdegė virš 2,500,000 plytų. Be to, plytinės įsigijo 6 krosnis plytomis degti, 4 motorinius bei arklinius presus ir 8 plytų džiovyklas. Už šiuos įrengimus plytinių savininkams išmokėta 1,400 litų pašalpų. Šiais metais apskrityje numatoma įsteigti dar keturias kaimo plytines.

ŠVENČIONĖLIŲ BAŽNYČIOJ ĮVESTAS LENKIJOS HIMNAS.

Iš švenčionėlių parapijos, Vilniaus krašto, pranešama, kad tos parapijos klebonas, dekanas Bazevičius, yra baurus lietuvių priešas. Esdamas lietuvių duoną, šitas baurybė garbina buvusią lenkų poniją ir įvedė bažnyčioje net Lenkijos himno giedojimą. Vietoj pamokslų, jis drožia bažnyčioje politiškas prakalbas ir vis agituoja už Lenkijos atsteigimą.

MARIAMPOLĖJE DAUG BENAMIŲ VAIKŲ.

Mariampolės miestelyje yra daug be priežiūros vaikų. Kai oras šiltesnis, tai jie nakvynę susiranda kur nors tvarte ar prieganyje. O kai siaučia speigai, tai beldžiasi į duris ir prašosi į vidų. Visi jie jau įpratę vogti, todėl dažnai apvagia ir tuos namus, kur juos priėmė nakvynėn.

PAZANGUS SAVAITRAŠTIS ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS

J. U. S. A. metams kainuoja \$1.50. Pajunkite Plėtę Amerikos lietuvių gyvenimą, išsirsydami "Argentinos Lietuvių Balsą." Adresas: "A. L. BALSAS" Casilla de Correo 303, Buenos Aires, Argentina.

Įvedė Mokestį Už Šešupės Vandenį.

Biednesni ukinkai negali nei gyvuliams vandens pasisemti.

Iš Slavikų apylinkės, Sakų apskrityje, "Lietuvos Žinios" praneša šitokių įdomybių.

Dėl šaltos ir sausos žiemos Slavikuose išsisėmė vanduo iš šulinių ir išsalo prūdai. Ukinkai dabar neturi kuo girdyti gyvulių. Dėl to kai kurie net tirpina sniegą, o kiti veža vandenį už 4-6 kilometrų. Kai kurie ukinkai veža vandenį ir girdo gyvulius Šešupėje, bet neturtingesni ir čia negali, nes už Šešupės vandenį imamas 5 litų mokestis, kurį ne visi gali sumokėti. Sakoma, kad už Šešupės vandenį imamas mokestis dėl to, kad bijoma, kad iš upės "neišsėmtų" vandenį ir "neišnyktų" Šešupės žuvys.

Tautininkams viešpatuojant Lietuvos ukinkai pasilikto netik be malkų, bet ir vandens iš upių jau negali pasisemti nesumokėję "tautiško" mokesčio.

IR APIE ŽEIMELĮ NĖRA VANDENS.

Žeimelis, Šiaulių apskrityje. Daugumas šios apylinkės gyventojų, esant dideliem šalčiams, pritruko vandens. Kai kuriems tenka vanduo vežtis net iš už kelių kilometrų esančių upelių.

Uruguay'aus Lietuvių Darbininkų Socialistinės Minties Laikraštis "Naujoji Banga"

Išėina du kartai per mėnesį. Laikraštis Urug. Soc. Part. Liet. skyrius. "NAUJOJI BANGA" Suvalkijoje ir Kanadoje kainuoja 1 doleris. Adresas: N. BANGA C. Paraguay No. 1480, MONTEVIDEO, URUGUAY.

PAŽANGIEJI AMERIKOS LIETUVIAI!

LIETUVOS LIAUDIS IR JAUNUOMENĖ NORI SVIETIS. JŲS GALITE JIEMS TAME DAUG PADĖTI.

Svietimo tikslui yra įsteigtas ir leidžiamas Rimtas Mokslas, Literatūros ir Visuomenės Mėnesinis Ilustruotas Žurnalas KULTURA.

"KULTURĄ" REDAGUOJA PASIŽYMEJĘ MOKSLININKAI. Bendradarbiauja įžymiausi Lietuvos rašytojai, veikėjai, todėl "Kultūros" turinys yra rimtas, įdomus ir naudingas.

Pažangieji amerikiečiai—išrašykite savo giminėms ir pažįstamiems Lietuvoje žurnalą "KULTURĄ" arba IŠSIRASYKITE JĮ PATYS. "KULTUROJ" rasite daug raštų, kurie įdomūs perskaityti ir Amerikoje gyvenantiems.

Be to, "KULTUROS" žurnalas laiks nuo laiko duoda pilnai užsimokėjusiems skaitytojams nepaprastai vertingų dovanų.

"KULTUROS" metinė kaina nepaprastai pigi. Lietuvoje: Metams tik 16 litų; Pusmečiui — 8 litai. Amerikoje: Metams \$4; Pusei metų \$2. Adresas:

ŽURNALAS "KULTURA"

ŠIAULIAI, Tilžės gat. 153, Lithuania.

Nyksta Senieji Lietuvos Inteligentai.

Mirė adv. K. Venclauskis. Vienas po kito, senieji Lietuvos inteligentai išeina iš gyvenimo arenos.

D-ras Basanavičius, Petras Vileišis, Petras Leonas, Mykolas Slezevičius jau priklauso mūsų tautos istorijai.

Šiomis dienomis atsisveikino su šiuo pasauliu ir adv. K. Venclauskis.

Apie jo gyvenimą ir darbą P. Bugailiškis rašo iš Vilniaus:

Tautos gyvenimo ukanose, kada Lietuvos kraštą slėgė tamsos slogutis ir svetimas jungas, gi jo visuomeniško gaivumo pulsas vos tik plakėjo neskaitylingų švietusių širdyse, velionis K. Venclauskis pradėjo savo žygį į laudį, apsišarvojęs ne tik žiniomis, mokslu, bet ir nepalaužiama energija, išverme ir aiškiu tikslu.

Šalia plačios ir sekmingos politinės-socialinės darbuotės, kuri ypač anais žiauriaisiais rusų reakcijos, paskui okupacijų laikais, jis be paliovos įsėjo kelių ir savo krašto pažangai bei jo kulturai kelti.

Venclauskis buvo ne tik aukštos kultūros žmogus asmenis bei visuomenės santykiuose, bet kartu ir aktingas kultūrininkas, kuriam rūpėjo, kad darbo žmonės švietis ir gražiau gyventų, kad jie plačiau naudotųsi gėrybėmis, kurių teikia kultūros laimėjimai.

Einant jų priešaky, Venclauskiui teko išeiti ir visi etapai mūsų kultūrinio kovų—nuo draudžiamos lietuviškos knygos skleidimo iki mėgėjų teatro valdybos iki savo lietuviškos gimnazijos, savos knygos leidyklos, savų viešųjų bibliotekų, bei savų teatrų rūmų statybos Šiauliuose.

Ir toje savo veikloje jis buvo ne tik duosnus savo medžiaginiai indėliais, bet ir nepamainomas organizatorius, toli numatęs kūrėjas.

Jo veikla ypač reikšminga mūsų dar per daug aneiškam ir nenusistovėjusiam, įvairių vėjų blaškomanam gyvenimui, juoba, kad jis buvo per dūm išsikimas pagrindiniam pažangos

veiksmui—plačiosios visuomenės bendradarbiavimo pradui, besitvarkant jai savo visuomenę, ypač ekonominę būklę.

Po rusų revoliucinio sąjudžio, kiek palaisvėjęs sąlygoms, Venclauskis kartu su kitais steigia Šiauliuose scenos—dainos—muzikos "Varpo" draugiją—pirmąją viešą lietuviškos kultūros platformą, savo laiku atlikusią žymų vaidmenį Lietuvos visuomeniniame bei tautiniame sąjudy.

Didžiojo karo sukreitimams gydyti, kada jo sugriautame Šiaulių mieste ir nualintoje apygardoje besiaučiant dar ginkluotoms svetimų kariuomenių jėgoms bei plėšikų gaujoms, grėsė visuotinis chaosas ir ukiškoji suirutė. Jis savo tvirtu būdu, organizaciniais gabumais ir taktu padėjo sukurti Šiauliuose vietos valdžią—savivaldybę branduolius ir jų centrą, kurie davė galimumo kraštui tvarkytis ir kitus savo buklės reikalus, jų tarpe švietimą, pradžios mokslą. Pačiuose Šiauliuose jis stoja priešaky pirmosios lietuvių gimnazijos kolektyvo "Jėga."

Pagaliau Venclauskis stoja pirmose eilėse ir aktingo kultūrininku, kaip "Kultūros" b-vės ilgametis pirmininkas, padėjęs jai išvystyti sunkiųjų jos laikotarpi, kada buvo pakirstas b-vės egzistavimo pagrindas, uždarant Kultūros būrelius ir pačią b-vę pastatant prieš didelius materialinius sunkumus.

Politinėm audrom savo laiku nušlavus "Kultūros" b-vės skaitlingas švietimo įstaigas, velionis ypatingai remtieji Liaudies Namai, kad ir nebe taip plačiai, bet visuomeniškai pagrindais ilgą laiką tvarkė Šiauliuose kino meno reikalą; jo pastangomis pagaliau buvo reorganizuoti teatro Rūmų statyba, "Pastogės" b-vės vardu.

Velionis Venclauskis pagal mums didelį kultūrinį palikimą. Mokėsimės jį išnaudoti ir busimom kartom padidinti, gyvenindami ir toliau jo visuomeninius idealus plačiųjų sluoksnių labui.

AR ROMOS Popiežius yra Kristaus Vietininkas?

PARAŠE KUN. VALADKA

SKYRIUS I. Aiškina laikai ir aplinkybės kada į pasaulį atėjo Kristus. Pagoniškai tuo laikų vienybė. Pirmieji Kristaus žodžiai nukristaustoms mintims.

SKYRIUS II. (1) Jeruzalės bažnyčia. (2) Antiochijos bažnyčia. (3) Bažnyčia Mažoji Azijoje. (4) Romiškoji bažnyčia.

SKYRIUS III. Ar Jėzus Kristus buvo Romos Katalikas?

SKYRIUS IV. Kaip profesorius Pr. Bučys, Kauno Kunigų Seminarijoje dėstydamas fundamentalinę teologiją, aiškino kokių esama valstybės administracijos formų. Aiškina tas formas, jė pridavė didelę reikšmę monarchijoms, bet tik su tokomis formomis, kaip šalėdian yra romiškoje bažnyčioje.

SKYRIUS V. Popiežių vardai iš devinto šimtmečio ir jų darbai. SKYRIUS VI. Kryžiaus Karai ir popiežius Urbanas II. Inkvizicija ir popiežių praeikimai.

SKYRIUS VII. Romos bažnyčios nuopelnai Prancūzijai 1896 m. Filipinų revoliucija ir priežastys, kurios tą revoliuciją išaukė. Romos bažnyčia Ispanijoje ir Meksikoje.

SKYRIUS VIII. Šiandieninis supratimas tikėtinųjų lietuvių apie kitas bažnyčias. Reformatorių pradžia, jų pasiūlytų ir pareikštų plačiai žmonių kokių reformų jie reikalauja. Dievo bažnyčioje. Kaip popiežius Leonas X pardavinėjo indulgencijas.

KIEKVIENAM ROMOS KATALIKUI reikėtų perskaityti tą knygą, nes joje ras daug reikalingų dalykų ir geriausiai galės susipažinti su visa katalikiškos bažnyčios praeimi.

KIEKVIENAM LIETUVIUI, kuris turi vienokį ar kitokį supratimą apie tikėjimą arba tikėjimo skaito kaip žaislą ir tamsimą plačios visuomenės, ypatingai reikėtų tą veikalą perskaityti. Taip aiškina savo knygoje kun. M. Valadka.

Knyga apie 230 puslapių, didelio formato; apauda niški. Audimo viršelais, gražiai sidabrinėmis raidėmis įspausintos knygos vartas, KAINA \$2.00.

Tvirtais popieriaus viršelais, kaina \$1.25.

Galima gaut pas autorių, sekančiu adresu:

REV. M. VALADKA, R. D. 2, DALTON. PA.

Taipgi galima gaut tą knygą nuordyta kaina ir

"KELEIVIO" KNYGYNĖ

253 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

